

SCB-Indikatorer

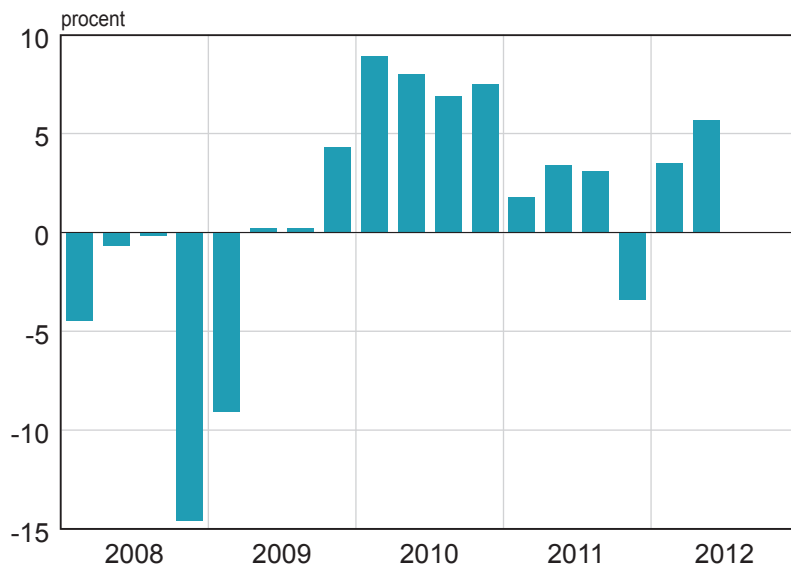
E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Tillväxten stegras

Bruttonationalprodukten, BNP, kvartal

Procentuell förändring från föregående kvartal, årstakt

■ Svaga exportutsikter
Sid 7

■ Inflationen sjunker
Sid 11

I fokus:
**Kronan
starkare under
sommaren**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	"I fokus".....	12
Industri.....	4	Arbetsmarknad.....	16
Utrikeshandel.....	7	Finansmarknad.....	17
Varuhandel.....	8	Internationell utblick.....	19
Bygghandelsmarknad.....	11	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22
Priser.....	11		

KONJUNKTURLÄGET

Europa mot recession

Efter den massiva turbulensen i våras har det varit relativt tyst från krisländerna i Sydeuropa under sommaren. Eurokrisen verkar ha tagit semester och ECB-ordföranden Mario Draghi uttalande i juli om att han kommer göra allt som krävs för att rädda euron fick en lugnande effekt på världens finansmarknader. Den ekonomiska situationen i Europa har dock inte förbättrats och de BNP-siffror som publicerats tyder på att EU är på väg mot en ny recession. Efter att ha stått still under första kvartalet sjönk nämligen BNP i både EU och euroområdet med 0,2 procent under andra kvartalet, säsongsgrensat och jämfört med föregående kvartal. Spanien och Italien fortsatte att gå kräftgång och läget försvagades ytterligare i Storbritannien som rapporterade en nedgång på hela 0,7 procent. Frankrike redovisade för tredje gången i rad nolltillväxt och den enda av Europas fem största ekonomier som uppvisade tillväxt var Tyskland. På senare tid har dock även Tyskland börjat uppvisa tecken på att ha drabbats av eurokrisen och Commerzbank uttalade att andra kvartalets BNP-tillväxt kan ha varit den sista goda nyheten från Tyskland på ett tag.

Tyskland vacklar

Redan i våras syntes tecken på att Europas ekonomiska motor Tyskland börjat hacka och under sommaren har de negativa intrycken förstärkts. Både produktionen och orderingången inom industrin sjönk i juni. Orderingången var hela 7,8 procent lägre än motsvarande månad i fjol och att denna framåtblickande indikator utvecklas svagt talar detta för att den tyska industrin står inför en nedgång. Denna bild bekräftas av inköpschefsindex som sedan en tid tillbaka ligger under 50-strecket och under sommaren sjunkit till den lägsta nivån på tre år. Även IFO-Index, som mäter humöret i näringslivet, har sjunkit under sommaren och framtidsutsikterna har försämrats kraftigt. För första gången på nästan tre år förväntar sig industriföretagen nu en negativ exportutveckling.

Även i EU-kommissionens konjunkturbarometer är tecknen på en avmattning i Tyskland tydliga, inte bara i industrin. Landets indikator har minskat varje månad sedan februari och sjönk i juli för första gången på länge under 100-strecket. Försämringen fortsatte i augusti med stora nedgångar för konsumentförtroendet och detaljhandeln. På andra håll i Europa är dock läget betydligt allvarigare och i både EU och euroområdet har den ekonomiska aktiviteten fortsatt att minska under sommarmånaderna.

Samtliga näringslivsindikatorer ligger under sitt långsiktiga genomsnitt och konsumentförtroendet är i många länder på en mycket låg nivå.

Svensk tillväxt högst i EU

Medan stora delar av Europa är i ekonomisk kris fortsätter Sverige att visa en häpnadsväckande motståndskraft. Snabbversionen av nationalräkenskaperna för andra kvartalet visade att ekonomin fortsatte att expandera under våren då BNP ökade med 1,4 procent, säsongsgrensat och jämfört med kvartalet innan. Utfallet var betydligt bättre än förväntat och klart starkast inom EU. Det bör dock noteras att beräkningarna bygger på ett mindre omfattande underlag än vanligt och därför innehåller en större osäkerhet. Uppgången var bred och omfattade samtliga komponenter i försörjningsbalansen utom bruttoinvesteringarna. Dessa var dock ovanligt stora under första kvartalet och det var därför väntat att de skulle falla tillbaka något. Den största ökningen från första till andra kvartalet stod tjänsteexporten för som steg med 3,8 procent i säsongsgrensade tal. BNP-uppgången mellan första och andra kvartalet motsvarar uppräknat till årstakt en tillväxt på 5,7 procent. Förutom att vara högst i EU även är detta även betydligt högre än i USA, där ekonomin enligt detta sätt att redovisa växte med 1,7 procent.

Försörjningsbalansen

Procentuella volymförändringar från föregående år

	2011					2012	
	År	kv 1	kv 2	kv 3	kv 4	kv 1	kv 2
BNP ¹⁾	3,9	5,8	5,0	4,1	1,0	1,5	2,3
Hushållens kons	2,0	2,9	3,8	1,0	0,4	2,1	0,8
Offentlig konsumtion	1,0	2,8	1,7	2,4	0,8	1,5	1,1
Fast bruttoinvestering	1,8	8,8	9,0	5,6	2,4	11,4	1,8
Lagerinvesteringar ²⁾	0,6	2,0	0,2	-0,1	0,3	-2,2	-0,1
Export	6,9	13,2	6,8	8,4	0,5	1,7	1,7
Import	6,3	13,5	7,5	3,5	1,6	-0,1	-0,2

1) Dagkorrigerade kvartalsvärden

2) Förändring i % av BNP för jämförelseperioden (inkl. korpost)

Jämfört med motsvarande kvartal i fjol ökade Sveriges BNP under andra kvartalet med 2,3 procent kalenderkorrigerat. Störst påverkan kom från utrikeshandeln som gav ett positivt bidrag till på 0,9 procentenheter. Både exporten och importen påverkade BNP positivt då exporten steg med 1,7 procent medan importen sjönk med 0,2 procent. Noterbart är att tjänstehandeln, precis som förra kvartalet, utvecklades klart starkare än varuhandeln. Medan tjänsteexporten ökade med 6,3 procent minskade istället varuexporten med 0,3 procent. Lagerinvesteringarna, som första kvartalet drog ner BNP-tillväxten med 2,2 procent-

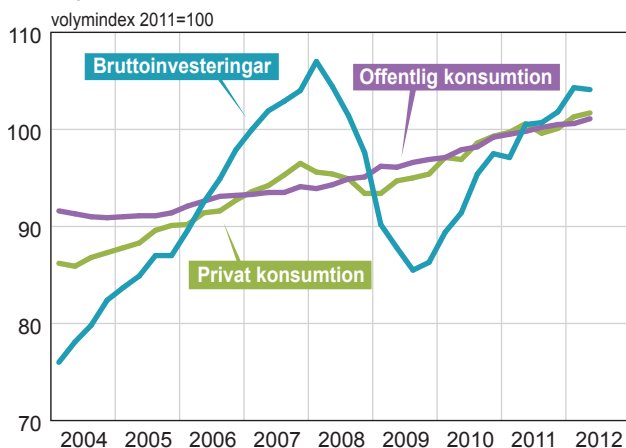
enheter, hade under andra kvartalet enbart en marginell negativ effekt på 0,1 procentenheter. Ökningstakten för de fasta bruttoinvesteringarna saktade in rejält efter den mycket starka uppgången under första kvartalet. Jämfört med andra kvartalet i fjol ökade de med 1,8 procent vilket var den lägsta takten på över två år. Bidraget till BNP-tillväxten blev 0,4 procentenheter.

Tillväxten i hushållskonsumtionen dämpas

Tillväxttakten för hushållens konsumtionsutgifter, som under första kvartalet stegrades och gav ett starkt bidrag till tillväxten, dämpades nu till 0,8 procent vilket innebär ett bidrag på 0,4 procentenheter till BNP-tillväxten. Bortsett från det svaga fjärde kvartalet i fjol är detta den lägsta ökningstakten för hushållskonsumtionen på tre år. Bakom dämpningen ligger framförallt en kraftigt minskad bilförsäljning. Även de offentliga konsumtionsutgifternas ökningstakt dämpades något och låg under andra kvartalet på 1,1 procent. Precis som under första kvartalet växte statens utgifter betydligt snabbare än inom kommun och landsting. Totalt sett bidrog den offentliga konsumtionen med 0,3 procentenheter till BNP-utvecklingen.

Bruttoinvesteringar, privat konsumtion och offentlig konsumtion

Säsongrensade kvartalsvärden

Många bedömare har på senare tid spått att det är den inhemska efterfrågan som ska dra BNP-tillväxten medan exporten förväntas utvecklas svagt. Under andra kvartalet gällde dock som sagt det omvända då hushållskonsumtionens tillväxt dämpades medan nettoexporten var det som bidrog mest till BNP-ökningen. I spåren av den svaga utvecklingen i Europa är dock framtidsutsikterna för exporten mörka. Detta syns tydligt i exportchefsindex (EMI), en undersökning som SCB gör på uppdrag av Exportrådet.

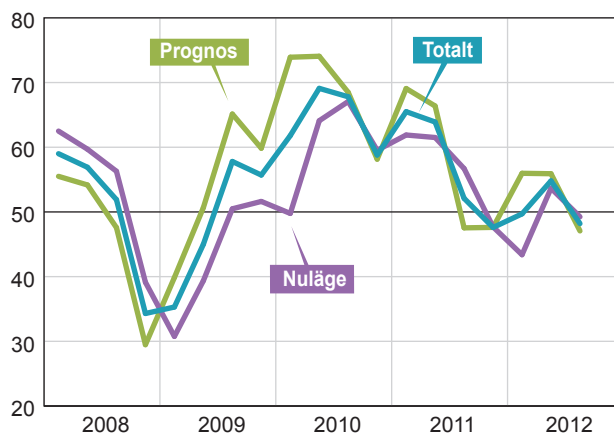
Svaga exportutsikter

Efter ett lyft andra kvartalet föll EMI tillbaka med nästan sju enheter och landade tredje kvartalet på 48,2. Uppgången under första halvåret är därmed utraderad och indexet är tillbaka på ungefär samma nivå som det svaga fjärde kvartalet i fjol. Det senaste utfallet är ett av de svagaste i undersökningens femåriga historia och innebär att EMI ligger klart under 50-strecket som är gränsen mellan till-

växt och tillbakagång. Det som drar ner är framförallt det framtidsblickande delindexet som sjunkit med nästan nio enheter. Detta beror främst på förväntningar om försämrad lönsamhet, men även på en mindre optimistisk syn på efterfrågeutvecklingen. Efterfrågan i Västeuropa väntas försvagas ytterligare medan förväntningarna på övriga regioner fortsatt är hyfsat optimistiska, om än inte lika starka som i förra mätningen. Även nulägesindexet sjönk och ligger nu strax under 50 vilket indikerar att läget redan är något svagare än normalt.

Exportchefsindex

Diffusionsindex. Värden över 50 betyder att fler företag tror på en förstärkning än en försvagning av exportkonjunkturen

Källa: SCB/Exportrådet

En ytterligare faktor som talar för en försvagad export är den kraftiga kronförstärkning som skett under sommaren, framförallt mot euron. Sedan mitten på maj har kronan stärkts med nästan 10 procent mot euron vilket innebär att de svenska exportbolagens konkurrenskraft försämrats. Detta slår framförallt mot de branscher som i första hand konkurrerar med euroländer, exempelvis skogsindustrin och stålindustrin.

Stabilisering för industriproduktionen

Från produktionssidan av BNP är det fortsatt tjänstesektorn som ökar snabbast. Men medan tillväxten där är ungefär oförändrad jämfört med föregående kvartal har den varuproducerande sektorn stärkts betydligt. En negativ tillväxt på 0,6 procent under första kvartalet har nu bytts mot en ökning på 2,2 procent. Orsaken till förbättringen är främst att tillverkningsindustrins ras har bromsats upp. Efter att under de två föregående kvartalen ha sjunkit med 3,8 respektive 5,3 procent, mätt över fyra kvartal, bromsades minskningstakten under det andra kvartalet till 0,7 procent. Jämfört med första kvartalet ökade till och med industriproduktionen i säsongrensade tal.

Prognoserna för 2012 skruvas upp

Efter att Sveriges ekonomi utvecklats bättre än väntat under första halvåret har flera prognosmakare skruvat upp sina prognoser för årets BNP-tillväxt. Swedbank har höjt sin prognos från 0,5 till 1,8 procent och SBAB från 0,6 till 1,4. Båda bankerna tror dock att den nuvarande höga

tillväxten dämpas betydligt under hösten och har sänkt sina prognoser för nästa år. Även regeringen har skruvat upp förväntningarna på årets tillväxt och räknar nu med att BNP ökar med 1,6 procent.

Regeringen har även sänkt prognosen något för 2013 men ligger fortsatt betydligt högre än marknaden. När finansminister Anders Borg nyligen presenterade de ekonomiska utsikterna betonade han att motståndskraften i svensk ekonomi är starkare än han tidigare trott och flaggade för en mer expansiv finanspolitik med sänkta skatter och ökade offentliga investeringar. Konjunkturinstitutet (KI) är betydligt mindre optimistisk och skriver i en färsk rapport att den nuvarande starka tillväxten är tillfällig. KI räknar med att Sverige är på väg in i en ny konjunktursvacka och spår att BNP sjunker under tredje kvartalet. Man gör också en betydligt lägre bedömning av reformutrymmets storlek och tror att de åtgärder som Anders Borg pratat om hotar det långsiktiga budgetmålet.

Relativt svag konjunkturbarometer

Något som talar för en försvagning av konjunkturen är att KI:s konjunkturbarometer fallit tillbaka under sommaren. I augusti kom förvisso en liten uppgång men barometerindikatorn ligger kvar på en nivå som indikerar att tillväxten i svensk ekonomi är svagare än normalt. Samtliga sektorer i näringslivet ligger under sitt historiska genomsnitt och allra svagast är läget inom bygg och anläggning. Sektorns indikator steg visserligen ett par enheter i augusti men ligger fortfarande klart under det historiska genomsnittet och närmare hälften av företagen uppger otillräcklig efterfrågan som främsta hinder för verksamheten. Tillverkningsindustrins indikator fortsatte i augusti att sjunka och ligger nu fem enheter under det historiska genomsnittet. Detaljhandelsindikatorn har legat i stort sett still under sommaren och ligger kvar under det långsiktiga medelvärde. Tjänstesektorns indikator stärktes däremot ordentligt i augusti och återhämtade hela nedgången i juli. Tjänsteföretagen räknar med ökad efterfrågan de närmaste månaderna. Till skillnad från näringslivet ligger hushållens konfidensindikator över det historiska genomsnittet. Precis som innan sommaren är hushållens hushållens syn på svensk ekonomi ganska negativ medan synen på den egna ekonomin är positiv.

Kinas export sakta in

När stora delar av Europa går på knäna och den amerikanska ekonomin har svårt att ta fart har Kinas betydelse som draglok för världskonjunkturen ökat. Dessvärre har det sedan en tid tillbaka stått klart att den kinesiska ekonomin är på väg att sakta in. Förhoppningen har varit att Kina ska mjuklanda med en lägre men fortsatt god tillväxttakt. Den senaste tidens statistik talar dock snarare för en hårdlandning då den visar att den viktiga exporten bromsat in ordentligt. Under juli ökade exporten endast med 1 procent jämfört med motsvarande månad i fjol – den lägsta ökningstakten sedan december 2009. Månadstalen kan visserligen vara ostadiga men om man studerar en längre tidsperiod är det tydligt att trenden är starkt negativ. Hittills

i år har exporttillväxten i genomsnitt legat på 8,4 procent, vilket kan jämföras med samma period i fjol då motsvarande tal var 23,3 procent. Kinas handelsdepartement har också uttalat att exporten tyngs av nedgången i Europa och att utsikterna för andra halvåret är bistra. Banken HSBC:s inköpschefsindex sjönk i augusti preliminärt till 48,7. Det är den lägsta nivån på 9 månader och indikerar att industriaktiviteten sjunker. Den främsta orsaken till nedgången är svag exportordergång.

INDUSTRI

Snabbversionen av Sveriges BNP visade starka siffror andra kvartalet. Industrin var en bidragande orsak till det med en ökning på 2,3 procent säsongrensat jämfört med första kvartalet. Produktionsökningen åstadkoms trots att sysselsättningen minskade. Arbetade timmar inom industrin sjönk för fjärde kvartalet i följd. Det ska noteras att de publicerade uppgifterna bygger på ett mindre omfattande beräkningsunderlag än vanligt och på så vis innehåller en större osäkerhet.

Tillgänglig månadsstatistik indikerar en stabilisering för industrin under andra kvartalet men det finns tecken på att en försvagning skett sedan dess.

Sedan i maj har kronan förstärkts, i synnerhet mot euron. Det drabbar svenska exportföretag inom industrin då konkurrenskraften försämras med en starkare valuta. Med anledning av det har fler företag flaggat för prissänkningar på exportmarknaden. Varuexporten, som utvecklades starkt andra kvartalet, riskerar alltså att försämrats framöver.

Konjunkturbarometern i augusti visade en nedgång för tillverkningsindustrin och konfidensindikatorn ligger nu åter under det historiska genomsnittet. Orderingen från hemmamarknaden var svag och indikerar en vikande efterfrågan framöver. Sysselsättningen har minskat något och industriföretagen planerar för ytterligare nedskärningar. Insatsvaruindustrin går svagt, däribland trävaruindustrin samt massa- och pappersindustrin. Konjunkturen för motorfordonsindustrin har däremot förbättrats en del i augusti och företagen spår ökad sysselsättning de kommande månaderna.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: juni 2012

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Henrik Pettersson

Industriproduktionen repar sig

Industrikonjunkturen är fortfarande svårbedömd men tecken på återhämtning kan skönjas. Efter ett svagt första kvartal, orsakat av bland annat produktionsstörningar, återhämtades industriproduktionen under det andra kvartalet. Uppgången i juni var visserligen marginell men föregicks av en stark utveckling i maj då produktionen

inom industrin steg med 3,6 procent säsongrensat och jämfört med föregående månad. I juni steg produktionen med mer blygsamma 0,4 procent, vilket dock var bättre än vad många räknat med.

Industriproduktion

Förändring i procent

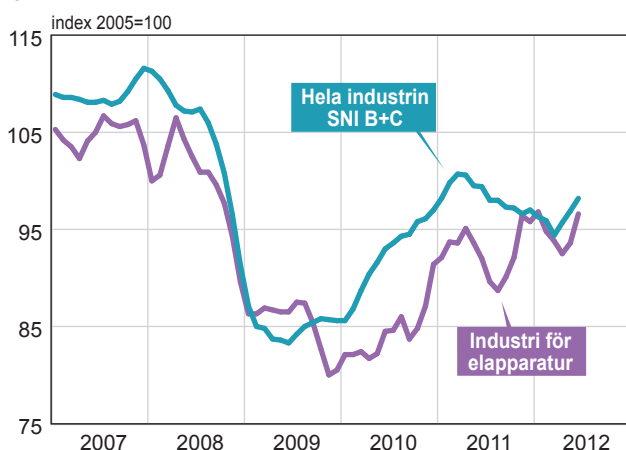
	jun 12/ maj 12	2 kv 12/ 1 kv 12	jun 12/ jun 11	jan-jun 12 jan-jun 11
Hela industrin	0	1	1	-3
Trävaruindustri, ej möbler	-1	-4	-10	-7
Massa och papper	-5	1	-5	-3
Grafisk industri	-4	-4	-8	-5
Kemisk industri, ej läkem.	..	..	..	..
Läkemedel	..	..	..	..
Stål- och metallverk	0	-2	-1	-3
Metallvaruindustri	3	0	1	-2
Elektroindustri	6	-8	-2	-6
Maskinindustri	0	1	-1	2
Industri för motorfordon	-2	1	-2	-11

Majoriteten av industrins huvudgrupper bidrog med ökad produktion i juni. Inom de största grupperna insatsvaru- och investeringsvaruindustrin steg produktionen med 1,2 procent respektive 2,1 procent. Industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror dämpade utvecklingen då produktionen sjönk med 5,9 procent jämfört med månaden innan.

Bland industrins olika delbranscher var utvecklingen i juni blandad. Starkast utvecklades industrin för elapparat- och elektronikindustrin. Även metallvaruindustrin redovisade en hyfsad produktionsökning. Massa- och pappersindustrin, som uppvisade en ökning i maj, minskade däremot produktionen relativt kraftigt.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Positiv kvartalsförändring

Under andra kvartalet ökade produktionen inom industrin med 1,0 procent, jämfört med första kvartalet och korrekterat för säsongeffekter. Det är värt att notera att det är första gången sedan maj 2011 som produktionen under den senaste tremånadersperioden ökat jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Bland industrins huvudgrupper var utvecklingen skiftande med nedgångar för insatsvaror och investeringsvaror men uppgångar för övriga

grupper. Industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror återhämtades starkt med en produktionsökning på nästan 20 procent. Den kraftiga uppgången kan huvudsakligen förklaras av att företagen kompenserat tidigare tillfälliga produktionsbortfall.

I likhet med den blandade utvecklingen på månadsbasis utvecklades industrins delbranscher åt olika håll även under den senaste tremånadersperioden. Den delbransch som uppvisade starkast utveckling var industrin för petroleumprodukter där produktionen ökade med 4,4 procent. Den mest negativa utvecklingen den senaste tremånadersperioden hade elektronikindustrin vars produktion sjönk med 8,4 procent.

Fortsatt svaga årsjämförelser

Hittills i år har industriproduktionen minskat med 3,4 procent jämfört med samma period förra året, i kalender-korrigerad volym. Med undantag för industrin för energirelaterade insatsvaror fortsätter samtliga huvudgrupper att uppvisa nedgångar. Industrin för investeringsvaror och industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror står för de största nedgångarna med 4,8 respektive 4,7 procent. Även flertalet av industrins delbranscher uppvisar sjunkande produktion under första halvåret jämfört med samma period i fjol.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: juni 2012

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

Återhämtning för orderingen

Efter en svag period i början av året återhämtades industrins ordergång i maj då den steg med 4,5 procent säsongrensat och jämfört med föregående månad. Uppgången följdes upp av en svag nedgång i juni på 0,2 procent i säsongrensat tal. En stor del av lyftet i maj berodde på att industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror, som under våren tyngts av produktionsstörningar, fick fart på orderingen igen och redovisade en uppgång på 11 procent från april. Även investeringsvaruindustrin gick starkt i maj med en uppgång på 6 procent och efterfrågan fortsatte att öka även i juni då orderingen steg med 0,9 procent säsongrensat och jämfört med föregående månad. Inom insatsvaruindustrin minskade däremot orderingen med 1 procent.

Leverans och order

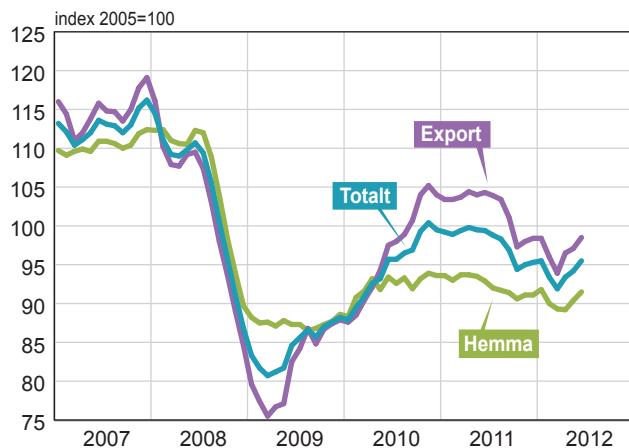
Förändring i procent

	jun12/ maj 12	2 kv 12/ 1 kv 12	jun 12/ jun 11
Orderingång			
Hemmamarknad	2	0	2
Exportmarknad	-2	1	-5
Totalt	0	1	-2
Leveranser			
Hemmamarknad	0	-1	-3
Exportmarknad	0	0	0
Totalt	0	0	-1

Bland delbranscherna var utvecklingen i juni blandad med stora uppgångar för elektronikindustrin och annan transportmedelsindustri, medan övrig maskinindustri och gruvindustrin gick svagt. Orderingen från exportmarknaden, som stod för större delen av uppgången i maj, sjönk i juni med 1,8 procent. Hemmamarknaden fortsatte däremot att stärkas och noterades för en uppgång på 2 procent.

Industrins orderingsgång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Uppgång under andra kvartalet

Under andra kvartalet ökade industrins orderingsgång med 0,8 procent säsongrensat och jämfört med första kvartalet. Det var första gången på ett år som orderingen steg från ett kvartal till ett annat. Bland huvudgrupperna är det även i detta tidsperspektiv industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror som drar uppåt tack vare en starkt ökad orderingsgång från exportmarknaden. Insatsvaruindustrin noterades däremot för en nedgång på drygt 1 procent medan investeringsvaruindustrins orderingsgång var i stort sett oförändrad.

Inom insatsvaruindustrin var det framförallt trävaruindustrin som gick svagt med en nedgång från första till andra kvartalet på 7 procent, i första hand orsakat av en kraftig nedgång i exportefterfrågan. Även stål- och metallverken drabbades av vikande efterfrågan från exportmarknaden och redovisade en minskning av orderingen på 3 procent. Massa och papper gick däremot bra och noterades för en uppgång på 2 procent.

Inom investeringsvaruindustrin är spridningen mellan branscherna stor. Vid en uppdelning mellan hemma- och exportmarknad är det däremot tydligt att den inhemska efterfrågan utvecklades betydligt bättre än exportefterfrågan under andra kvartalet. Bland branscherna redovisade annan transportmedelsindustri och industrin för elapparat stor uppgångar. Även metallvaruindustrin och motorfordonsindustrin noterades för hyfsade ökningar. Elektronikindustrin och maskinindustrin upplevde däremot minskad efterfrågan jämfört med första kvartalet.

Orderingen ned 5 procent första halvåret

Trots den relativt goda utvecklingen under andra kvartalet

har orderingen hittills i år minskat med över 5 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period ifjol. Nedgången beror främst på minskad efterfrågan från exportmarknaden där orderingen sjunkit 6,8 procent medan hemmamarknaden stått emot omvärldsturbulensen hyfsat och minskat med mer moderata 2,7 procent.

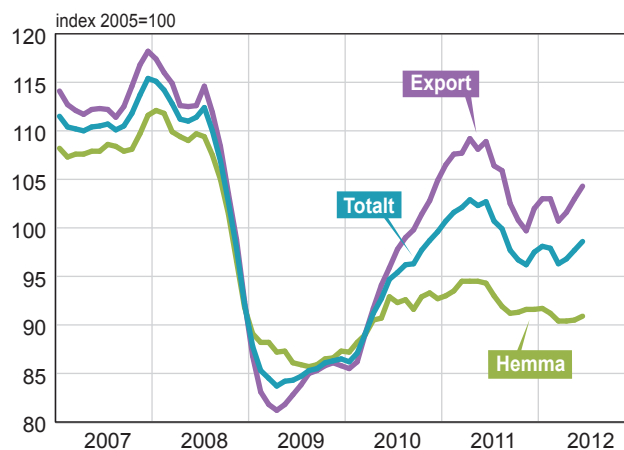
Av huvudgrupperna är det framförallt investeringsvaruindustrin som ligger bakom nedgången med ett tapp på 8,7 procent, främst orsakat av stora nedgångar för maskinindustrin och motorfordonsindustrin. Insatsvaruindustrin har klarat sig bättre med en nedgång på 2,4 procent. Den bransch som klarat sig bäst är massa- och pappersindustrin där orderingen till och med ökat svagt.

Leveranserna svagt uppåt

I maj ökade leveranserna med 2,7 procent, vilket följdes upp med marginell ökning på 0,1 procent i juni, säsongrensat och jämfört med föregående månad. Bakom uppgången i maj låg främst en stor ökning av exportleveranserna som steg med 3,8 procent medan leveranserna till hemmamarknaden ökade med 1 procent. I juni var leveranserna på båda marknaderna så gott som oförändrade. Ur ett kvartalsperspektiv ger leveranserna ett stabilt intryck med i stort sett oförändrad nivå från första till andra kvartalet, i säsongrensade tal. Jämfört med i fjol har dock leveranserna sjunkit en del. Under första halvåret var leveranserna ca 4 procent lägre än motsvarande period 2011, kalenderkorrigerat. Nedgången omfattar såväl hemma- som exportmarknaden.

Industrins leveranser

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Industrins kapacitetsutnyttjande

Senaste uppgift: andra kvartalet 2012

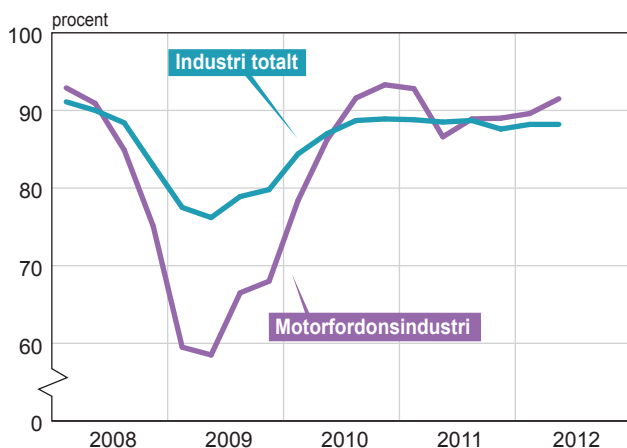
Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

Oförändrat kapacitetsutnyttjande

Industrins kapacitetsutnyttjande var oförändrat på 88,2 procent, i säsongrensade tal, under andra kvartalet jämfört med första kvartalet.

Industrins delbranscher uppvisade en blandad utveckling under andra kvartalet jämfört med första kvartalet. Inom motorfordonsindustrin ökade kapacitetsutnyttjandet med 1,9 procentenheter till 91,5 procent, medan övrig maskinindustri minskade med 1,1 procentenheter till 89,7 procent.

Industrins kapacitetsutnyttjande
Säsongrensade kvartalsvärden

På årsbasis minskade totala industrins kapacitetsutnyttjande. Jämfört med andra kvartalet förra året minskade kapacitetsutnyttjandet med 0,3 procentenheter till 88,8 procent, i kalenderkorrigerade tal.

Industrins lager

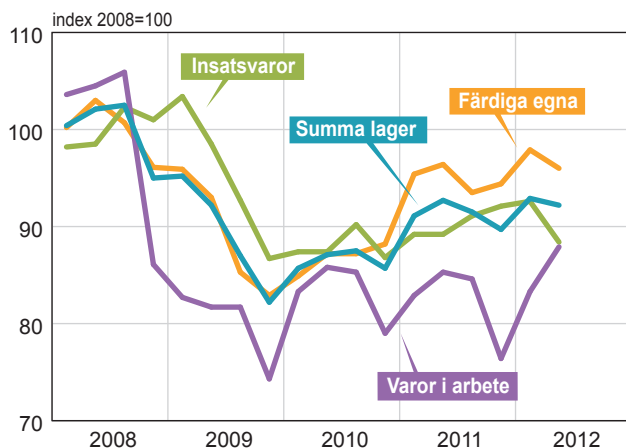
Senaste uppgift: andra kvartalet 2012

Källa: SCB:s lagerstatistik

Minskning i industrins lager

Industrilagren minskade med 1,3 miljarder kronor under andra kvartalet, jämfört med närmast föregående kvartal, vilket motsvarar en nedgång på 0,7 procent i volym. I jämförelse med andra kvartalet föregående år minskade lagernivån med 0,5 procent.

Industrins lager
Kvartalsuppgifter. Volym

Efter en uppgång under första kvartalet 2012 vände utvecklingen i industrins lager åter ned. Förändringen

jämfört med närmast föregående kvartal är den minsta i absoluta tal på nästan två år. Lagernivån för insatsprodukter bidrog till den negativa utvecklingen med en minskning på 2,4 miljarder kronor. Färdiga varor och produkter i arbete ökade med 1,1 miljarder.

Industrin för petroleumprodukter stod för den största nedgången i lager med en minskning på 0,7 miljarder jämfört med närmast föregående kvartal. Även massa- och pappersindustrin samt annan transportmedelsindustri uppvisade stora nedgångar. Lagernivån för stål- och metallverk ökade mest med en uppgång på 0,4 miljarder.

Uppgifterna för det andra kvartalet är preliminära. Sedan förra publiceringen har förändringen i de totala lagren första kvartalet 2012 reviderats upp med drygt 0,2 miljarder kronor till en uppgång på 3,0 miljarder.

UTRIKESHANDEL

Svaga exportutsikter

Sveriges exportnetto visade en oväntad styrka under andra kvartalet trots svaga signaler från många viktiga exportmarknader, inte minst i Europa. Styrkan avsåg främst tjänstehandeln medan varuhandeln var betydligt mer dämpad. Därefter har handelsstatistiken för juli inkommit och visat en försvagning för den inledande månaden på tredje kvartalet. Varuhandelsnettot försvagades i juli till 3,7 miljarder kronor, en betydande nedgång jämfört med både föregående månad och med motsvarande månad året innan. En annan svag signal var exportchefsindex för tredje kvartalet som föll till 48,2 från 54,8 kvartalet innan. Företagen har en klart negativ inställning till marknadsutvecklingen i Västeuropa. Samtidigt har även den tidigare så positiva inställningen till Asien och Nordamerika dämpats något efter sommaren. Frågorna om företagens lönsamhet på tre månaders sikt vände ned rejält efter de senaste månadernas kronförstärkning.

Varuexport, landområden

Område	Värde mkr 2012 jan-jun	Värde mkr 2011 jan-jun	Andel %	Förändr 12/11 %
Europa	438 116	433 702	72,2	1
EU-länder	345 481	344 142	56,9	0
Övriga Europa	92 635	89 560	15,3	3
Afrika	19 509	21 605	3,2	-10
Amerika	61 310	63 012	10,1	-3
Nordamerika	45 424	46 563	7,5	-2
Central- och Sydamerika	15 886	16 449	2,6	-3
Asien	73 222	77 355	12,1	-5
Mellanöstern	15 267	16 579	2,5	-8
Övriga länder i Asien	57 955	60 776	9,5	-5
Oceanien och övriga områden	14 895	14 422	2,5	3
Totalt	607 052	610 096	100,0	0

Varuimport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 12/11 %
	2012 jan-jun	2011 jan-jun		
Europa	478 343	488 309	84,9	-2
EU-länder	383 382	395 707	68,1	-3
Övriga Europa	94 961	92 601	16,9	3
Afrika	2 357	3 884	0,4	-39
Amerika	28 591	27 675	5,1	3
Nordamerika	20 816	19 523	3,7	7
Central- och Sydamerika	7 775	8 151	1,4	-5
Asien	52 776	52 567	9,4	0
Mellanöstern	1 459	1 304	0,3	12
Övriga länder i Asien	51 317	51 262	9,1	0
Oceanien och övriga områden	1 020	1 300	0,2	-22
Totalt	563 088	573 734	100,0	-2

Handelsnetto

Senaste uppgift: juli 2012

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Minskat handelsnetto i juli

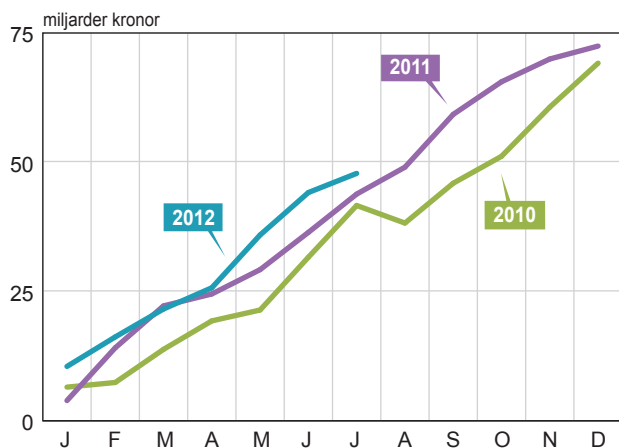
Varuexporten uppgick under juli till 87,6 miljarder kronor och varuimporten till 83,9 miljarder. Det ger ett handelsnetto på 3,7 miljarder kronor.

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 3,7 miljarder kronor under juli 2012 enligt preliminära beräkningar. För juli 2011 var överskottet 7,4 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Ackumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Varuexportens värde under juli uppgick till 87,6 miljarder kronor och varuimportens till 83,9 miljarder. Varuexporten och varuimporten har därmed minskat i värde med 5 respektive 1 procent jämfört med juli 2011. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 8,8 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 5,1 miljarder.

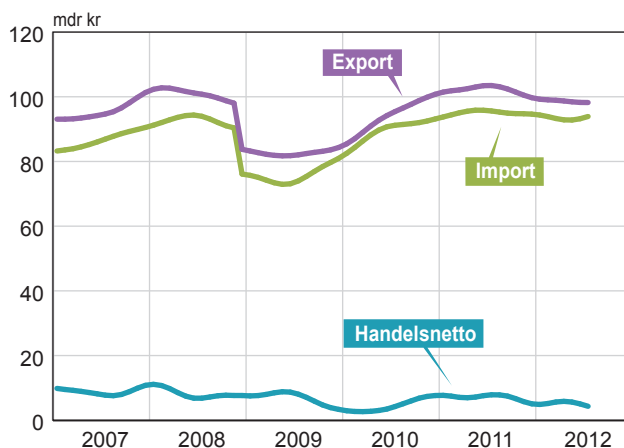
Antalet vardagar i juli var en mer jämfört med juli 2011.

Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 4,3 miljarder kronor för juli 2012 och 5,1 miljarder för juni 2012. För maj var motsvarande värde 5,6 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

Hittills under året har värdet för varuexporten minskat med 1 procent medan varuimportens värde minskat med 2 procent jämfört med motsvarande period förra året. Värdet av varuexporten under denna period uppgick till 694,6 miljarder kronor och värdet av varuimporten till 646,9 miljarder. Handelsnettot för januari-juli 2012 gav därmed ett överskott på 47,7 miljarder kronor. För motsvarande månader 2011 noterades ett överskott på 43,7 miljarder.

VARUHANDEL, SAMFÄRDSEL OCH TJÄNSTER**Total detaljhandel**

Senaste uppgift: juli 2012

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Ljumen sommar för sällanköpsvaruhandeln

Efter en svag inledning på sommaren ökade den säsongrensade försäljningsvolymen i detaljhandeln med 0,3 procent i juli från månaden innan. Detaljhandelsförsäljningen återtog därmed nedgången i juni och tangerade noteringen från maj i år. Ökningen i juli berodde framförallt på en kraftig återhämtning inom dagligvaruhandeln som ökade 1,2 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Den vanligtvis mer volatila sällanköpsvaruhandeln utvecklades i lugnare takt och minskade med 0,3 procent.

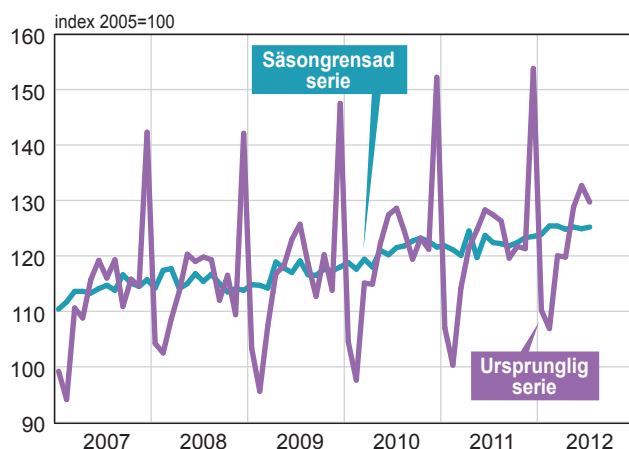
De månatliga svängningarna inom dagligvaruhandeln har under sommaren varit större än normalt vilket delvis kan bero problem med säsongrensningen. Variationer i semesterarnas förläggning från år till år gör sommarmånaderna svåra att säsongrensa och sammantaget har detaljhandelns utveckling sannolikt varit relativt stabil under juni och juli. Detta stöds av att trendskattningen utvecklades stabilt med svaga ökningar båda månaderna.

Sett ur ett lite längre perspektiv ser detaljhandeln något svagare ut än tidigare under året. Försäljningsvolymen

under tremånadersperioden maj–juli minskade med 0,1 procent, säsongrensat och jämfört med föregående tre-månadersperiod. Nedgången berodde framförallt på den starka försäljningen i februari och mars.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

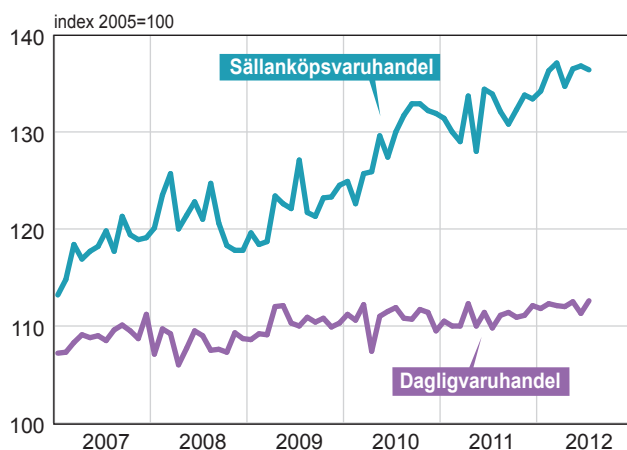

Kraftig tillväxt för postorderhandeln

Mätt över tolv månader var försäljningstillväxten inom den svenska detaljhandeln måttlig i juli. Den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen ökade med 2,4 procent, jämfört med samma månad i fjol. Både handeln med sällanköpsvaror och dagligvaruhandeln bidrog till uppgången med ökningarna på 2,2 respektive 2,6 procent.

Branschuppsdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Det var postorder- och internethandeln som redovisade den klart kraftigaste ökningen i försäljningsvolym i juli med en uppgång på 12 procent, kalenderkorrigerat och jämfört med samma månad året innan. Även färghandeln och sport- och fritidshandeln utvecklades väl med uppgångar på 5,7 respektive 5,2 procent. Efter en lång tids svacka har guldsmedshandeln uppvisat tecken på förbättring under sommaren, och omsättningen mätt i löpande priser ökade snabbast av samtliga branscher i juli. Branschen tyngs av de höga insatspriserna på ädelmetaller, men redovisade en försäljningstillväxt på 5,1 procent i juli mätt i volym. Det bör beaktas att guldsmedshandeln utvecklades svagt under

2011 och att jämförelsetalen därför ligger på en låg nivå.

De kraftiga försäljningsuppgångarna inom kläd- och skohandeln tidigare i år har mattats av under den regniga sommaren. I juli var uppgången 2,7 procent i skohandeln medan försäljningen i klädhandeln sjönk med 0,6 procent i årstakt, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Bok- och pappershandeln var den klart svagaste branschen i juli med en minskning i försäljningsvolymen på hela 14 procent.

Detaljhandeln upp 2,5 procent hittills i år

Detaljhandelsförsäljningen har utvecklats relativt väl under årets sju första månader och den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen är hittills i år 2,5 procent högre än för motsvarande period i fjol.

Det är fortfarande elektronikhandeln som har gått klart starkast med en uppgång på 11 procent. Postorderhandeln och leksakshandeln har också utvecklats väl, där försäljningsvolymen har ökat med 7,9 respektive 7,6 procent, jämfört med motsvarande period i fjol. Trots uppgången i juli är det guldsmedshandeln som har uppvisat den svagaste utvecklingen under årets sju första månader med en nedgång på 8,5 procent, medan försäljningsvolymen inom bok- och pappershandeln har minskat med 6,5 procent.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	jul 2012	jan–jul 2012
Dagligvaruhandel	2,6	1,4
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	2,4	1,7
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	3,5	–0,2
Sällanköpsvaruhandel	2,2	3,3
därav:		
Klädhandel	–0,6	–1,2
Skohandel	2,7	7,3
Möbelhandel	–1,7	–1,2
Elektronikhandel	3,2	11,0
Järn- och bygghandel	–3,3	–2,5
Färghandel	5,7	1,3
Bokhandel	–14,0	–6,5
Guldsmedshandel	5,1	–8,5
Sport- o fritidshandel	5,2	7,6
Postorderhandel	12,0	7,9
Totalt detaljhandel	2,4	2,5

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: juli 2012

Källa: SIKAs register för fordonstatistik

Personbilsregistreringarna minskade i juli

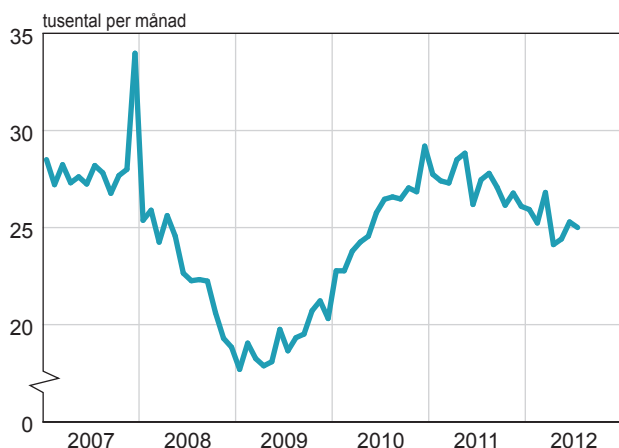
Efter en stark start på sommaren utvecklades marknaden för personbilar svagt i juli då antalet nyregistreringar minskade med 1,1 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan.

Tack vare den relativt kraftiga uppgången på 3,6 procent i juni kan dock situationen på personbilsmarknaden sägas

ha stabiliserats under sommaren efter den synnerligen svaga utvecklingen i våras.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Sett ur ett lite längre perspektiv är dock utvecklingen på personbilsmarknaden fortfarande svag. Antalet nyregistrerade bilar var under perioden maj–juli 1,9 procent lägre än närmast föregående tremånadersperiod, korregerat för säsongmässiga variationer.

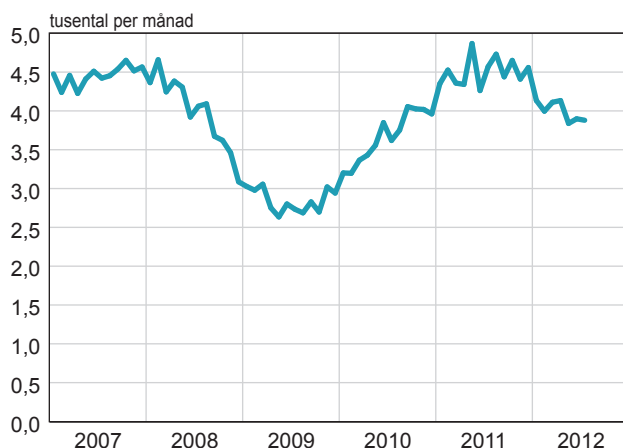
Även vid en jämförelse över tolv månader ger personbilsmarknaden ett klen intryck. Under juli nyregistrerades 20 283 personbilar, vilket var 6,0 procent färre än samma månad i fjol. Den negativa utvecklingen framgår även tydligt av att det hittills i år har nyregistrerats 174 301 personbilar, vilket är 8,5 procent färre än under motsvarande period 2011.

Lastbilarna stabiliseras på låg nivå

Efter en mycket svag utveckling under första halvåret 2012, dämpades nedgången i lastbilsregistreringarna under sommaren. Detta kan tyda på att lastbilsmarknaden är på väg att stabiliseras, dock på en lägre nivå än tidigare. I juli minskade nyregistreringarna med 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Antalet nyregistrerade lastbilar var dock 1,1 procent högre än i maj, efter att nyregistreringarna ökade med 1,5 procent i juni.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Lastbilsmarknaden har utvecklats svagt även sett ur ett längre perspektiv. För tremånadersperioden maj–juli var det säsongrensade antalet nyregistrerade lastbilar 5,1 procent lägre än närmast föregående tremånadersperiod. Hittills i år har 26 573 lastbilar nyregistrerats, vilket är 10,1 procent färre än motsvarande period i fjol.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: juni 2012

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Svajig tjänsteproduktion

Under andra kvartalet utvecklades produktionen inom den privata tjänstesektorn osedvanligt ojämnt. Efter ett ras från mars till april på över 2 procent i säsongrensade tal studsade tjänsteproduktionen snabbt tillbaka och steg i maj med 2,3 procent. I juni stabiliserades produktionen något med en nedgång på måttliga 0,2 procent. Vid utgången av andra kvartalet var produktionsnivån därmed tillbaka på ungefär samma nivå som vid första kvartalets slut.

Nedgång under andra kvartalet

Den berg- och dalbaneliknande utvecklingen kan verka märklig, men det är inte ovanligt att månadsindikatorer utvecklas ojämnt och man ska generellt vara försiktig med att dra slutsatser utifrån månadsnoteringar. För att bedöma konjunkturutvecklingen bör man istället se utvecklingen ur ett lite längre tidsperspektiv, exempelvis genom att jämföra de två senaste tremånadersperioderna. Ur detta tidsperspektiv ser utvecklingen i tjänstesektorn fortsatt svag ut. Under andra kvartalet var produktionen 0,2 procent lägre än under första kvartalet, korregerat för säsongmässiga variationer.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorregerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	jun 2012	jan–jun 2012
Motorhandel	-4,7	-1,9
Partihandel	0,1	1,2
Detaljhandel	0,5	1,5
Transport och magasinering	-1,6	-2,1
Hotell och restaurang	5,0	3,3
Telekommunikation	0,7	2,6
Datakonsultverksamhet o.d.	8,3	6,9
Företagstjänster	3,0	4,1
Kultur, nöje och fritid	8,7	4,4
Total tjänstesektor	1,1	1,5

Svag årlig tillväxttakt

Efter att ha tagit ett rejält kliv i maj dämpades tillväxttakten mätt över tolv månader i juni och ligger nu på 1,1 procent kalenderkorregerat. Bortsett från april är detta den lägsta årliga ökningstakten på över två och ett halvt år. Återigen är det främst en svag utveckling i fastighetsbranschen (-3,6 procent) som drar ner tillväxten och om denna bransch, som

står för nästan en femtedel av totala tjänstesektorn, exkluderat ligger tillväxttakten på 2,2 procent. Även transportbranschen uppvisar fortsatt negativa årliga utvecklingstal men har under de senaste månaderna uppvisat en positiv trend och tillväxttakten närmar sig långsamt nollstrecket. Motorhandeln fortsätter däremot att försvagas och var i juni nästan 5 procent lägre än motsvarande månad i fjol. Allra svagast utveckling har emellertid utbildningsväsendet haft med en nedgång på över 14 procent.

Några branscher gick däremot riktigt bra i juni. Produktionen av uthyrnings- och resetjänster, hälso- och sjukvård samt kultur och nöje ökade med runt 9 procent och datakonsultbranschen fortsatte att visa styrka med en uppgång på drygt 8 procent.

Produktionen upp 1,5 procent första halvåret

Under årets första sex månader ökade den kalenderkorrigerade tjänsteproduktionen med 1,5 procent, jämfört med motsvarande period i fjol. Hälso- och sjukvårdsbranschen svarade för den snabbaste uppgången med en produktionsökning på drygt 8 procent. Även datakonsulterna expanderade snabbt och ökade produktionen med knappt 7 procent. Företagstjänsterna gick också bra med en uppgång på drygt 4 procent. Transportbranschen och motorhandeln hade däremot ett svagt halvår och minskade produktionen med ca 2 procent jämfört med motsvarande period i fjol.

BYGGMARKNAD

Byggföretagen rapporterar om minskad orderingång

Enligt Konjunkturbarometern har orderingången till bygg- och anläggningsverksamhet minskat betydligt de senaste månaderna. Både husbyggare och anläggningsbyggare rapporterar om minskad efterfrågan och sammantaget uppger hälften av byggföretagen att orderstocken är för liten. Anbudspriserna har sänkts och inom anläggningsverksamhet redovisar nästan hälften av företagen lägre priser. En lika stor andel av byggföretagen uppger nu otillräcklig efterfrågan som främsta hinder för verksamheten, medan en femtedel har brist på arbetskraft som främsta hinder och en lika stor andel anger "andra faktorer". Sysselsättningen i byggsektorn har minskat de senaste månaderna.

Minskad sysselsättning förväntas

Byggföretagen räknar med att såväl orderingång som byggproduktion blir ungefär oförändrad de närmaste månaderna. Sysselsättningen väntas dock fortsätta att minska och anbudspriserna förutses bli något lägre.

PRISER

Konsumentprisindex, netto- prisindex och harmoniserat index för konsumentpriser

Senaste uppgift: juli 2012

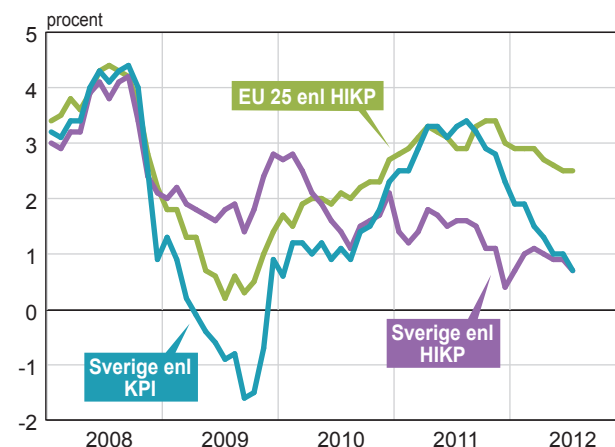
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakten 0,7 procent

Inflationstakten var 0,7 procent i juli, vilket är en nedgång sedan juni då den var 1,0 procent. Från juni till juli sjönk KPI med i genomsnitt 0,4 procent. Under motsvarande period förra året var priserna oförändrade. Inflationstakten enligt KPI med fast ränta (KPIF) var 0,8 procent i juli.

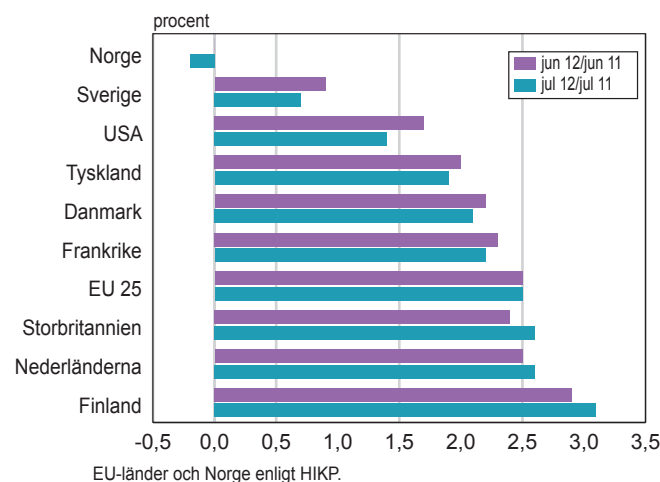
Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Inflationstakten i olika länder

Säsongrensade månadsdata

EU-länder och Norge enligt HIKP.

Kronan starkare under sommaren

Under senare tid har den svenska kronan stärkts rejält mot framförallt euron. I ett litet land som Sverige får det konsekvenser, inte minst för handeln med omvärlden. Den svenska kronan har sedan den tilläts flyta fritt 1992 internationellt betraktats som en skräpvaluta. Har kronan nu blivit en ny hårdvaluta?

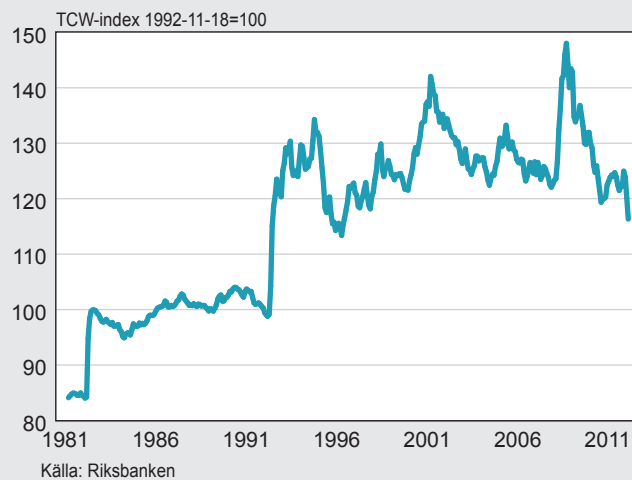
Från fast till rörlig växelkurs

Den svenska kronan har under större delen av efterkrigstiden haft fast växelkurs mot andra valutor eller korgar av valutor. Penningpolitiken under en fast växelkursregim blir då begränsad till att enbart hålla valutans värde stabilt. Fördelarna är att det skapar stabilitet på valutamarknaden och underlättar för utrikeshandeln när företagen slipper risken som valutakursrörelser medför.

Den fasta växelkursen mot euron släpptes den 19 november 1992 vilket omedelbart innebar att kronan tappade rejält i värde. Snart 20 år senare har kronan ännu inte varit i närheten av nivån som rådde innan kronan tilläts flyta fritt. Som svagast var kronan i samband med finanskrisen i början av 2009 då exempelvis euron kostade över 11 kronor.

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

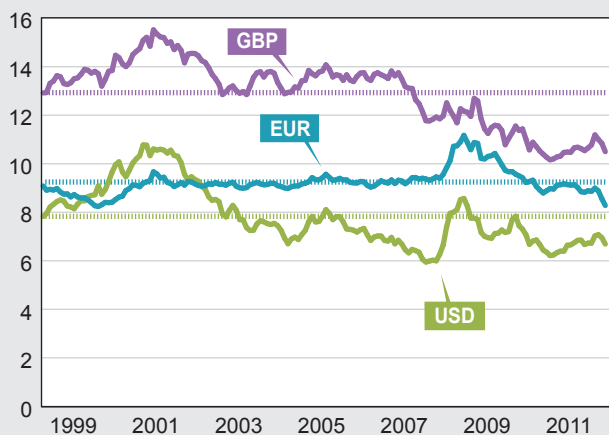

Sedan denna kris har kronan återhämtat sig och under sommaren 2012 har det skett en markant förstärkning, framförallt mot euron. Mot den har kronan inte varit starkare sedan början av år 2000.

Sett ur ett historiskt perspektiv är det dock inte mot euron som kronförstärkningen är som störst. Månadsgenomsnittet i augusti 2012 är drygt 10 procent lägre än den historiska snittkursen sedan euron infördes 1999. Som en jämförelse kan nämnas att dollarkursen är 15 procent lägre än snittet under samma tid och kursen för det brittiska pundet hela 19 procent lägre än snittkursen. I ett längre perspektiv har alltså kronan stärkts mer mot dessa valutor än mot euron. I det kortare perspektivet är dock kronan en bra bit svagare mot både dollarn och pundet än den var i början av 2011.

Kronans växelkurs

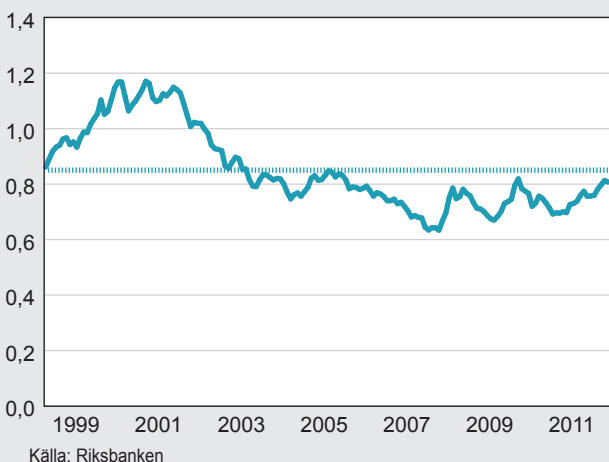
Månadsgenomsnitt. Streckad linje genomsnitt 1999–2012

Kronans snabba förstärkning mot euron beror inte enbart på att kronan blivit starkare, euron har tappat i värde även mot andra valutor. Under året har kurserna för euron dalat och jämfört med dollarn har värdet minskat med ungefär 15 procent på ett år. Det innebär att euro/dollarkursen är tillbaka runt det historiska genomsnittet. Euron har varit starkare än snittet ända sedan slutet av 2003.

Växelkurs EUR/USD

Månadsgenomsnitt. Streckad linje genomsnitt 1999–2012

Många faktorer påverkar valutakursen

Det finns en rad orsaker till att kronan har stärkts under sommaren. En av de viktigaste är turbulensen som råder i euroländerna. Fler länder har dragits in i krisen och dragloket Tyskland börjar visa tecken på avmattning. Den svenska ekonomin går fortfarande starkt med god tillväxt och en motståndskraftig arbetsmarknad. Investerare letar efter placeringar med lägre risk än i euro och kronan börjar alltmer ses som en säker hamn.

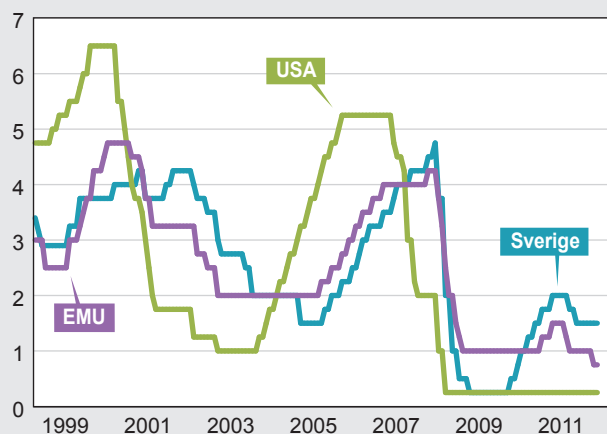
Räntedifferenserna är en annan viktig anledning till kronförstärkningen. Riksbankens styrränta ligger högre än

I FOKUS

både ECB:s och Feds styrräntor. Allt annat lika betyder det att kronan stärks mot euron och dollarn då en högre ränta medför en ökad efterfrågan att placera i kronor. Krisen i euroländerna har fått ECB att sänka räntan och även Bank of England har nyligen sänkt räntan. Amerikanska räntor ligger sedan länge på lägsta möjliga nivå och Fed har meddelat att de kommer att fortsätta göra det de närmaste åren.

Centralbankernas styrräntor

Procent

Källa: Reuters Ecowin

En annan orsak till kronförstärkningen är att svenska statsobligationer ses som attraktiva på grund av den låga statsskulden. Det märks inte minst genom att andelen utländska placerare som handlar svenska statsobligationer stigit markant. Första kvartalet 2011 var andelen utländskt kapital ungefär 35 procent medan det i augusti 2012 var runt 50 procent utländskt ägande av statsobligationer.

Får stor effekt på utrikeshandeln

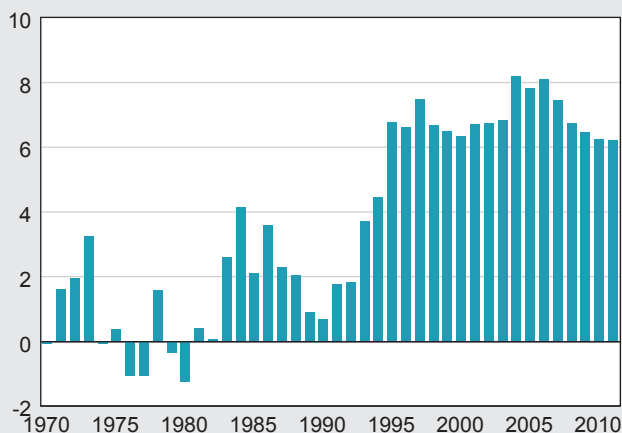
En stark krona är toppen för alla svenskar som åker utomlands eller som handlar saker i utländsk valuta. Det är också positivt för svenska företag som importerar utländska varor och tjänster. För den svenska exporten råder däremot det omvända förhållandet. En stark krona medför att svenska varor blir dyrare och att Sveriges konkurrenskraft försämras.

Ser man historiskt på utrikeshandelns utveckling så har Sverige oftast haft en positiv nettoexport (högre export än import). Endast 11 gånger sedan 1950 har importen överstigit exporten på årsbasis. Senast det hände var 1980. Det är dock tydligt att den rörliga växelkursen som medfört en svagare krona än tidigare gynnat exporten. Mellan 1970–1992 var nettoexporten i snitt 1,2 procent av BNP med ett antal år där importen översteg exporten. Under 1993–2011 har nettoexporten varit positiv varje år och i snitt legat på 6,6 procent av BNP.

Eftersom Sverige har ungefär 70 procent av sin utrikeshandel med Europa så är det eurokursen som spelar störst roll av omvärldsvalutorna för utrikeshandelns utveckling. Den nuvarande förstärkningen mot euron slår framförallt kraftigt mot de branscher som i första hand konkurrerar med euroländer. Det gäller exempelvis skogsindustrin och stålindustrin.

Nettoexport

Procent av BNP. 1970–2011

Även dollarkursen har en betydande påverkan på utrikeshandeln då en stor del av kontrakten prissätts i dollar. USA är samtidigt den fjärde största köparen av svenska exportvaror. En tillbakablick visar att dollarn historiskt har fluktuerat mer än euron. Kronan har under sommaren stärkts även mot dollarn, men inte i samma utsträckning som mot euron.

En annan effekt av kronförstärkningen är att placeringar i utländska aktier och fonder missgynnas. En starkare kronkurs ger färre kronor när tillgångarna räknas om från dollar eller euro, allt annat lika. Det omvända gäller självklart också, en svagare krona ökar värdet på utländska innehav när det räknas om till kronor.

Framtiden oviss

Framtidsutsikterna för kronan är osäker. En successiv förbättring av ekonomin för euroländerna kan innebära att euron stärks gentemot övriga valutor. Om den nuvarande turbulensen fortsätter finns risken att euron tappar ytterligare i värde. Om kronan kommer att försvagas så småningom och återgå till ett värde runt snittkursen de senaste tjugo åren återstår att se. I annat fall kommer det att slå mot exportföretagen. Starkare krona på kort sikt klarar de flesta företag av då en stor del av affärerna valutasäkras. En bestående starkare kronkurs slår mot exportindustrin och i slutändan på sysselsättningen i dessa branscher. Exportchefsindex som publicerades i slutet av augusti visade på en rejäl dämpning mot föregående kvartal där det framförallt var den framtidsblickande indikatorn som sjönk. Företagens bedömning om lönsamheten på tre månaders sikt försämrades kraftigt, vilket sannolikt har att göra med kronförstärkningen.

Under senare tid har Riksbanken fått kritik för att bedriva en för stram penningpolitik. En räntesänkning innebär teoretiskt en svagare krona men exakt hur stor effekten blir är svårt att säga. Andra medel som finns till hands är att Riksbanken säljer kronor och på så vis försvagar valutan. Riksbanken har dock inte intervenerat på valutamarknaden sedan 2001.

Johannes Holmberg, SCB

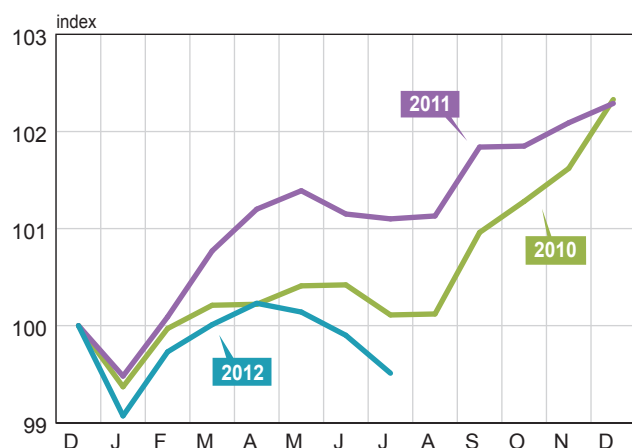
Senaste månaden: priserna ned 0,4 procent

KPI sjönk med i genomsnitt 0,4 procent från juni till juli 2012.

Till nedgången den senaste månaden bidrog säsongsnormala prissänkningar på kläder (−6,3 procent) med 0,3 procentenheter. Lägre priser på el (−3,7 procent) bidrog med 0,2 procentenheter. Sänkta priser på grönsaker (−6,9 procent) bidrog nedåt med ytterligare 0,1 procentenhet.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år = 100

Nedgången motverkades delvis av högre priser på paketresor (7,2 procent) som bidrog med 0,1 procentenhet uppåt. Höjda priser för transporter bidrog med ytterligare 0,1 procentenhet uppåt främst beroende på höjda priser på bensin (1,4 procent) och höjda priser på transporttjänster (1,8 procent).

Konsumentprisernas förändring

	Förändring från		Bidrag till förändring sedan jul 2011 ¹⁾
	Föregående månad	jul 2011	
Livsmedel och alkoholfria drycker	−0,4	1,6	0,2
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	4,6	0,2
Kläder och skor	−6,0	0,8	0,0
Boende	−0,5	0,9	0,2
Inventarier och hushållsvaror	−0,4	−0,5	0,0
Hälsa- och sjukvård	0,0	3,0	0,1
Transport	0,9	1,4	0,2
Post och telekommunikationer	−0,5	−2,5	−0,1
Rekreation och kultur	0,5	−2,7	−0,3
Utbildning	0,1	1,7	0,0
Restauranger och logi	−0,5	−0,1	0,0
Div varor och tjänster	0,1	2,4	0,1
KPI totalt	−0,4	0,7	0,7

1) Procentenheter

Anm. Avrundningar kan medföra att kolumnsummorna inte överensstämmer med KPI totalt.

Senaste tolv månaderna: priserna upp 0,7 procent

Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var 0,7 procent i juli, vilket är en nedgång sedan juni då den var 1,0 procent.

Till den totala uppgången sedan juli 2011 bidrog högre boendekostnader (0,9 procent) med 0,2 procentenheter.

Det senaste årets hyreshöjningar (2,6 procent) bidrog uppåt med drygt 0,3 procentenheter. Högre räntekostnader (4,8 procent) bidrog med 0,1 procentenhet uppåt. Övriga kostnader för boende, t ex högre priser för bränsle (7,0 procent), bidrog också uppåt. Uppgångarna motverkades av lägre priser på hushållsel (−8,0 procent) som bidrog nedåt med 0,4 procentenheter.

Prisuppgångar på livsmedel (1,9 procent), tobak (10,9 procent) och transporter (1,4 procent) bidrog uppåt med 0,2 procentenheter vardera. Inom transporter bidrog främst höjda priser på bensin (3,1 procent) samt höjda priser på transporttjänster (6,6 procent).

Prissänkningar på hemelektronik (−14,7 procent) bidrog nedåt med 0,3 procentenheter.

KPI för juli 2012 var 313,23 (1980=100).

De svenska inflationsmått

Jul	Förändring i procent sedan	
	juni 2012	juli 2011
KPI	−0,4	0,7
NPI	−0,4	1,0
HIKP	−0,4	0,8
KPIX	−0,5	0,7
KPIF	−0,4	0,9

NPI (Nettoprisindex) anger förändringen av konsumentpriserna exkl. nettot av indirekta skatter och subventioner.

HIKP (Harmoniserat konsumentprisindex) har utvecklats av EU som ett internationellt jämförbart mått på inflationen.

I KPIX (tidigare benämnd UND1X) exkluderas räntekostnader för egna hem samt effekten av ändrade indirekta skatter (utom lönerelaterade indirekta skatter) och subventioner från KPI.

I KPIF (KPI med fast ränta) beräknas egnahemsägarnas räntekostnader vid en konstant räntesats.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: juli 2012

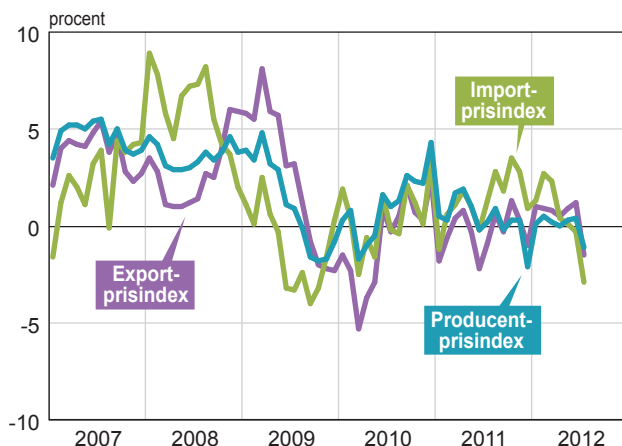
Källa: SCB:s producentprisindex

Producentpriserna på hemmamarknaden sjönk med 0,7 procent från juni till juli. Under samma period sjönk priserna på importmarknaden med 1,5 procent och på exportmarknaden med 1,5 procent. Producentpriserna totalt sjönk med 1,1 procent.

På hemmamarknaden bidrog lägre priser på elektricitet med 0,6 procentenheter till nedgången. Högre pris på raffinerade petroleumprodukter motverkade nedgången med 0,1 procentenheter. På import- och exportmarknaden bidrog förutom lägre pris på elektricitet även lägre priser på metaller, kemikalier samt datorer och elektronikvaror till nedgången. En bidragande faktor till nedgången är en förstärkning av den svenska kronan. Högre priser på råolja motverkade nedgången på importmarknaden med 0,5 procentenheter.

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk i genomsnitt med 1,1 procent från juni till juli.

Jämfört med juli förra året så har producentpriserna sjunkit med 1,1 procent. Under samma period har priserna på exportmarknaden sjunkit med 1,5 procent och på importmarknaden med 2,9 procent. På hemmamarknaden har priserna sjunkit med 0,9 procent samtidigt som priserna för inhemsk tillgång gått ned med 1,9 procent.

Tjänsteprisindex

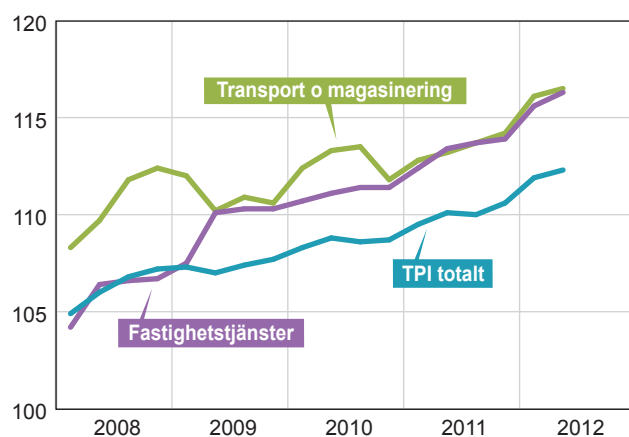
Senaste uppgift: andra kvartalet 2012

Källa: SCB:s tjänsteprisindex

Tjänstepriserna ökade under andra kvartalet

Tjänsteprisindex steg med 0,4 procent från första till andra kvartalet 2012. Motsvarande förändring under föregående kvartal var en uppgång med 1,2 procent. Sedan andra kvartalet 2011 har tjänsteprisindex stigit med 2,0 procent.

Tjänsteprisindex 2005=100

Till kvartalsförändringen på 0,4 procent bidrog främst prisökningar inom transport- och magasineringstjänster

(0,3 procent), hotelltjänster (4,1 procent), fastighetstjänster (0,6 procent) och reklamtjänster (3,2 procent), som bidrog med 0,1 procentenhet vardera till uppgången.

Tjänsteprisindex

	Index kv 2 2012 2005=100	Förändring från. Föreg. kvartal	kv 2 2011
Transport och magasinering	116,5	0,3	2,9
Hotell och restaurang	121,8	0,8	0,1
Information och kommunikation	98,9	0,1	0,9
Fastighetstjänster	116,3	0,6	2,6
Företagstjänster	112,8	0,3	1,9
Uthyrning och andra stödtjänster	118,0	0,8	2,5
Andra servicetjänster	117,8	0,8	3,2
Tjänsteprisindex	112,3	0,4	2,0

Byggpriser

Senaste uppgift: juli 2012

Källa: SCB:s byggprisindex

Juni-juli 2012 0,0 %

Mellan juni och juli 2012 var faktorprisindex och entreprenörens kostnader oförändrade.

Bland entreprenörens kostnader hade Byggmateriel en ökning med 0,1 procent. Gruppen Transporter, drivmedel, elkraft, sjönk med 0,7 procent. I den gruppen höjdes priset för dieselolja och maskinkostnader med 1,8 respektive 0,4 procent. Elkraft minskade med 4,9 procent. Löner och Omkostnader var oförändrade.

Byggmaterielkostnader som steg i juli var golvmateriel, el-materiel, trävaror, järn och stål och VVS-materiel. Betongvaror och övrigt byggmateriel sjönk. Snickerier, målning, vita varor och armeringsstålet hade ingen prisförändring.

Byggherrekostnader sjönk med 0,6 procent. Det beror främst på sänkta räntekostnader med 3,7 procent.

Juli 2011-juli 2012 +2,3 %

Faktorprisindex gick upp med 2,3 procent mellan juli 2011 och juli 2012.

Entreprenörens kostnader steg med 2,4 procent på årsbasis. Störst prisökning bland entreprenörens kostnader hade Omkostnader som gick upp med 3,5 procent. Byggmateriel och Löner ökade med 2,6 respektive 2,4 procent. Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft gick upp med 0,5 procent. Inom den gruppen steg dieselolja och lastbilstransporter med 4,1 respektive 2,8 procent. Elkraft inom samma grupp sjönk med 7,3 procent.

Priserna på Byggmateriel gick upp med 2,6 procent.

Snickerier och övrigt byggmateriel steg med 5,3 respektive 4,5 procent. Resterande byggmaterielgrupper ökade något medan priset på trävaror och vita varor sjönk.

Byggherrekostnader steg med 0,5 procent på årsbasis, vilket främst beror på att tjänstemannalöner steg med 4,3, procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: juli 2012

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Christer Rosén

I juli 2012 ökade sysselsättningen jämfört med samma period föregående år, vilket främst förklaras av att antalet sysselsatta kvinnor steg. Arbetslösheten uppvisar däremot inte någon statistiskt säkerställd skillnad för sjunde månaden i rad. Säsongrensade och trendjusterade data visar att antalet sysselsatta fortsätter öka, samt att arbetslösheten ökar något bland männen och minskar något bland kvinnorna.

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsstatistik för juli visar att både antalet som lämnar Arbetsförmedlingen för arbete och antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar ökade jämfört med juli förra året. Statistiken visar dock även att antalet varsel ökade.

Antalet sysselsatta kvinnor ökade

I juli 2012 var 4 859 000 personer sysselsatta i åldern 15–74 år, en ökning med 46 000, varav 43 000 kvinnor, jämfört med samma period föregående år. Det motsvarar en sysselsättningsgrad på 68,3 procent. Bland männen var sysselsättningsgraden 70,4 procent och bland kvinnorna 66,1 procent. Medan männens sysselsättningsgrad sjönk med 0,4 procentenheter ökade kvinnornas med 0,9 procentenheter.

Antal sysselsatta

Ålder 15–74 år. Säsongrensade månadsvärden

Jämfört med juli 2011 ökade antalet fast anställda med 2,3 procent till 3 553 000. Antalet fast anställda män uppgick till 1 816 000 och antalet fast anställda kvinnor till 1 737 000.

Säsongrensat uppgick antalet sysselsatta i åldern 15–74 år till 4 676 000 i juli 2012 vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 65,7 procent. Sysselsättningsgraden bland männen var 67,8 och motsvarande för kvinnorna var 63,5 procent. Säsongrensade och trendjusterade data visar på

en fortsatt uppgående trend av antalet sysselsatta.

Antalet arbetade timmar var 93,2 miljoner

Det totala antalet arbetade timmar uppgick i juli 2012 i genomsnitt till 93,2 miljoner timmar per vecka, en ökning med 4,0 miljoner timmar jämfört med samma period föregående år. När hänsyn tagits till skillnader i semesteruttag och ledighet är det dock inte någon säkerställd skillnad.

Arbetsmarknad						
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
jan	4 546	4 524	14 120	14 160	408	394
feb	4 557	4 576	15 270	15 300	392	389
mar	4 565	4 643	15 340	15 490	404	389
apr	4 601	4 609	14 410	14 260	396	390
maj	4 606	4 629	16 070	14 500	395	410
jun	4 754	4 802	13 810	14 800	458	465
jul	4 813	4 859	8 920	9 320	359	367
aug	4 721		12 830		336	
sep	4 652		15 890		341	
okt	4 635		15 980		345	
nov	4 629		15 800		334	
dec	4 621		13 900		353	

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Arbetslösheten var 7,0 procent

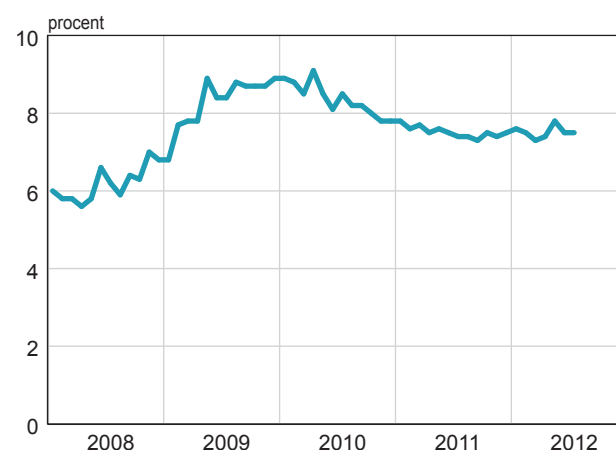
I juli 2012 var antalet arbetslösa personer i åldern 15–74 år 367 000. Det motsvarar en arbetslöshet på 7,0 procent.

Antalet arbetslösa i åldern 15–24 år uppgick under juli 2012 till 134 000 personer, vilket motsvarar en arbetslöshet för denna grupp på 16,9 procent.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.

Säsongrensade månadsvärden

Enligt säsongrensade data var 379 000 personer arbetslösa i juli 2012. Det motsvarar en arbetslöshet på 7,5 procent vilket är oförändrat jämfört med juni. För män var arbetslösheten 7,9 procent och för kvinnor 7,0 procent.

Antalet vakanser minskade

I juli 2012 uppgick summan av antalet registrerade arbetslösa och antalet personer i program med aktivitetsstöd

till 378 000, en ökning med 3,6 procent jämfört med juli 2011. Antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar uppgick till 36 000. Antalet personer som varslades om uppsägning var 3 700 vilket är 800 fler än motsvarande period förra året.

Arbetskraftskostnader och löner

Senaste uppgift: juni 2012

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under juni 2012 149,80 kronor exklusive övertidstillägg och 152,00 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,7 procent respektive 2,6 procent jämfört med juni 2011. Under juni 2012 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 34 140 kronor exklusive rörliga tillägg och 34 860 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,6 respektive 2,4 procent jämfört med juni 2011.

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för juni 2012 beräknats till 266,77 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 112,9 en förändring med 3,7 procent jämfört med juni 2011. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för juni 2012 beräknats till 245,39 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 52 131 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 110,0 en ökning med 2,5 procent jämfört med juni 2011. Motsvarande index för tjänstemän blir 110,1, en ökning med 3,4 procent jämfört med juni 2011.

FINANSMARKNAD

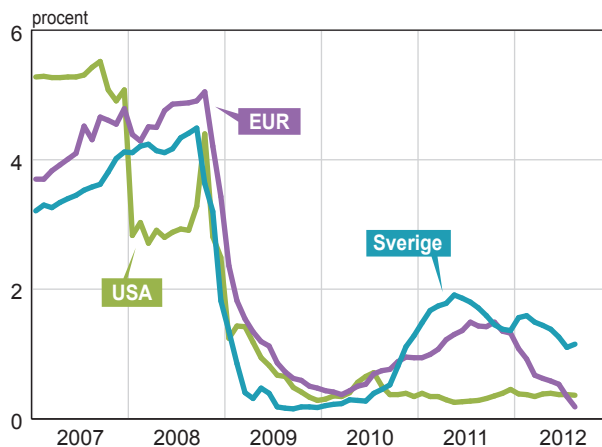
Med få bolagsrapporter och ganska få makroekonomiska rapporter har det varit relativt lugnt på finansmarknaden under sensommaren. Detta trots att recessionen kommer allt närmare för flera europeiska länder. Det är USA som fått stå för de främsta ljusglimtarna med en viss stabilisering av arbetsmarknaden och en hygglig BNP-tillväxt. I Kina har aktiviteten däremot bromsat in under sommaren. Inköpschefsindexet var en bra bit under förväntningarna och landade på 47,8 vilket visar på en nedgång för ekonomin. Dessutom strömmar kapital ut ur landet, vilket också resulterar i depreciering av yenen samt påverkar Kinas valutareserv. Vilka konsekvenser detta får för finansmarknaden återstår att se, än så länge reagerar den något återhållsamt. Samtidigt ser det ut att dröja med klara besked angående framtiden för eurosamarbetet.

Stigande räntor i augusti

Efter att ha sjunkit en längre tid har de svenska korta räntorna nu vänt upp något. En tremånaders statsskuldväxel kunde vid utgången av augusti köpas till 1,15 procent.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

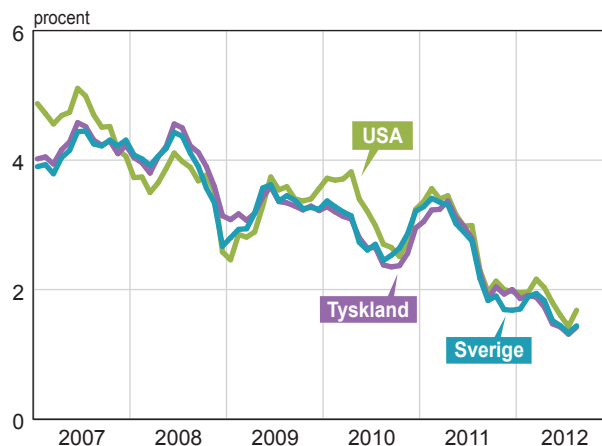

Källa: Riksbanken

Även den långa räntan har stigit något under augusti, dock ligger räntan på en femårig statsobligation fortfarande lägre än vid utgången av juni. Räntan på ett sådant värdepapper var 0,99 procent den 30 augusti. De amerikanska räntorna har däremot inte rört sig nämnvärt under sommaren. Det är statsobligationer med 10 års löptid som har rört sig mest och för dessa hade räntan stigit med 15 punkter till 1,66 procent den 29 augusti.

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

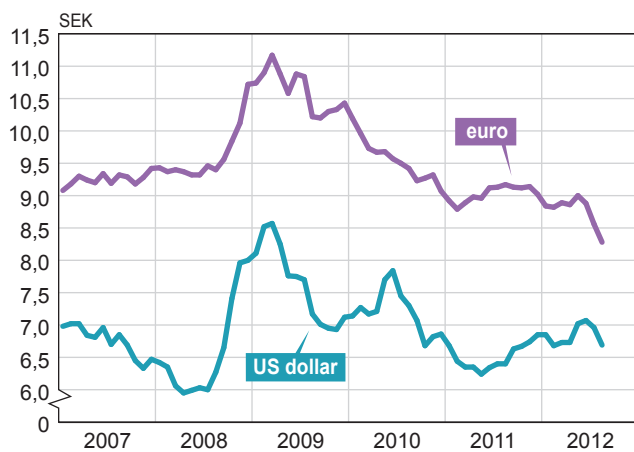
Källa: Riksbanken

Kronan fortsätter starkt

Delvis till följd av en styrränta som är högre än i omvärlden har kronan stärkts under sommaren. Kronförstärkningen påbörjades i slutet av maj och har fortsatt sedan dess. Kronan har stärkts mot flertalet andra valutor, framförallt mot euron. 30 augusti kunde en euro köpas till 8,37 kronor, vilket är 40 öre billigare än vid utgången av juni. Samtidigt har kronan stärkts 29 öre mot dollarn och kunde köpas till 6,67 kronor och pundet köptes till 10,56 kronor, 33 öre billigare än vid utgången av juni.

Valutakurser

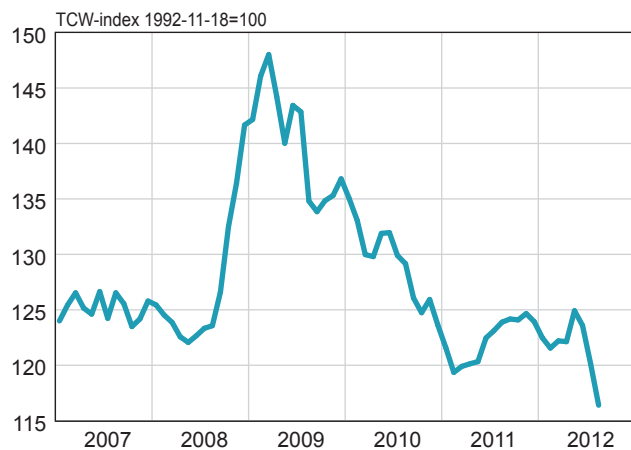
Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.
Månadsgenomsnitt

Källa: Riksbanken

Valutakursindex för kronan

Månadsgenomsnitt

Källa: Riksbanken

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex

Källa: Affärsvärlden

Pernilla Lindblad, Finansmarknadsstatistik

Stockholmsbörsen stark i juli men svagare i augusti

Sensommaren är i regel en period präglad av relativ inaktivitet på börserna, och så även denna gång. Handeln på börserna har gått ned, och resultaten på världens börser har varit väldigt blandade under sommaren. Affärsvärldens generalindex gick starkt under juli för att sedan backa i augusti. 30 augusti hade index, sedan utgången av juni, stigit med 1,4 procent. Nasdaq, däremot, ökade svagt i juli för att sedan i augusti öka med 3,7 procent. Frankfurtbörsen har gått starkt både i juli och augusti och har sedan utgången av juni stigit med 7,4 procent. I Asien har börserna gått sämre, Shanghai Composite har sjunkit med totalt 7,9 procent sedan 29 juni.

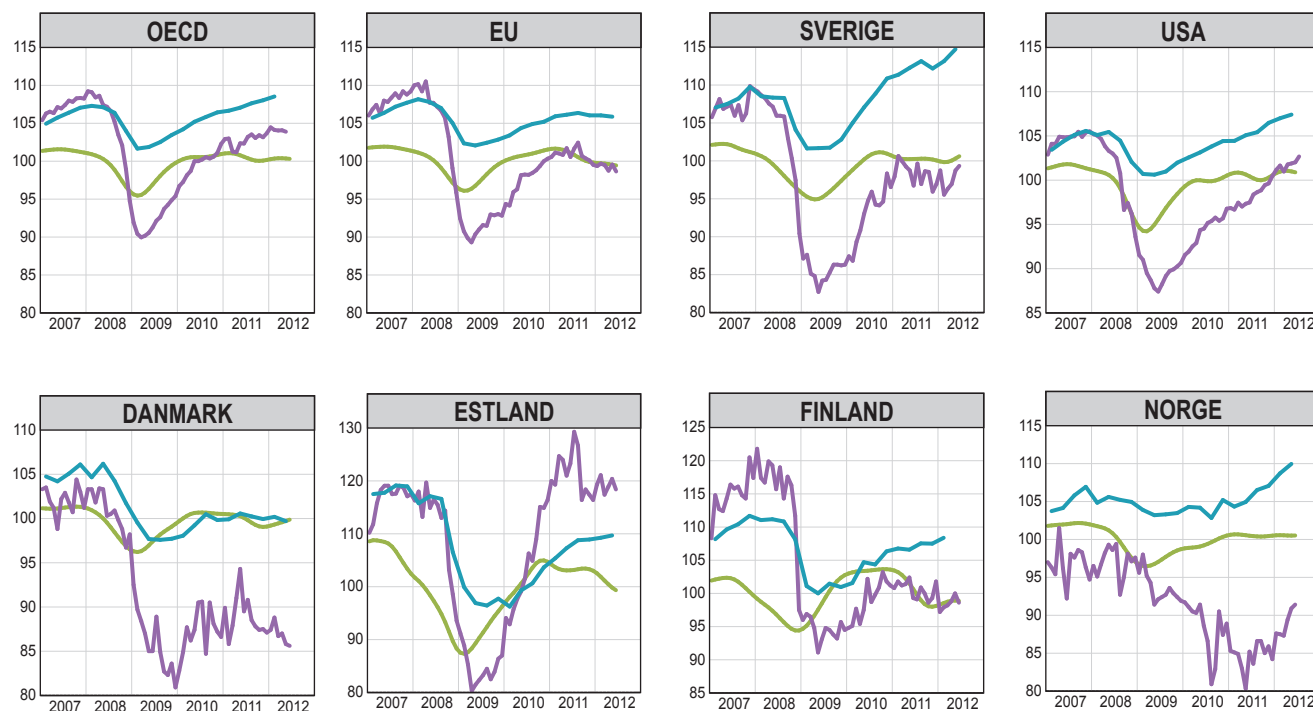
Ekonomisk statistik – september

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	03	aug
Tjänsteproduktionsindex	06	jul
Industrins leveranser och order	10	jul
Industriproduktionsindex	10	jul
Arbetskraftsundersökningen	13	aug
Konsumentprisindex	13	aug
Småhusbarometern	13	aug
Nationalräkenskaperna	14	kv 2 –12
Finansräkenskaperna	21	kv 2 –12
Producentprisindex	25	aug
Export, import och handelsnetto	26	aug
Arbetskostnadsindex, privat sektor	28	jul
Detaljhandelns försäljning	28	aug

Information om kommande publicering av SCB:s statistik finns tillgänglig på SCB:s webbplats www.scb.se

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

BNP 2005=100

Industriproduktion 2005=100

Leading indicator*

* OECD har bytt referensserie för den ledande indikatorn från industriproduktion till BNP. Indikatorn för EU avser Euroområdet.

Källa: OECD

Den ekonomiska utvecklingen i EU har försämrats under 2012, och mellan första och andra kvartalet minskade BNP säsongrensad med 0,2 procent. Det är en betydligt lägre tillväxt än i USA där BNP istället ökade med 0,4 procent. Industriproduktionen i USA har också utvecklats betydligt bättre med en stadig tillväxt hittills under 2012. Korrigerat för säsongvariationer var den amerikanska industriproduktionen 1 procent högre i juni än vid utgången av första kvartalet, medan den minskade med 0,8 procent i EU för motsvarande period, säsongrensad.

Trots den kläna utvecklingen inom EU har den ekonomiska tillväxten varit god för flera av de nordiska länderna under första halvåret. Mellan första och andra kvartalet ökade säsongrensade BNP för Sverige och Norge med 1,4 respektive 1,2 procent. OECD:s indikator för BNP-utvecklingen i Sverige ökade också något under hela andra kvartalet, och befinner sig återigen över den långsiktiga trenden. Detta indikerar att den goda ekonomiska utvecklingen kommer fortsätta.

För Danmark är läget dock mer bekymmersamt. Under andra halvåret 2011 minskade säsongrensade BNP två kvartal i rad vilket tekniskt innebär att landet var i recession. Efter en liten ökning mellan fjärde kvartalet 2011 och första kvartalet 2012, minskade BNP återigen mellan första och andra kvartalet i år med 0,5 procent, och ligger nu på den lägsta nivån sedan andra kvartalet 2010.

Industriproduktionen i Danmark sliter också i motvind och var i juni 4,4 procent lägre än samma månad året innan. Det kan jämföras med den svenska industriproduktionen som ökade med 2,7 procent under motsvarande period.

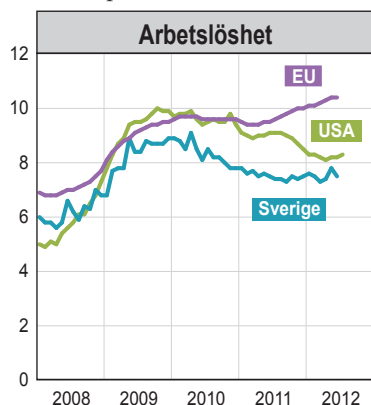
Efter ett mycket tufft ekonomisk klimat under 2009 har den ekonomiska återhämtningen i Estland varit kraftfull. Korrigerat för säsongmässiga variationer har BNP ökat mellan samtliga kvartal sedan inledningen på 2010. Under årets andra kvartal var den årliga BNP-tillväxten 2,2 procent. Den ekonomiska återhämtningen har delvis varit driven av en synnerligen kraftfull uppgång för industriproduktionen. Sedan botten våren 2009 ökade industriproduktionen med över 60 procent fram till mitten av 2011. Därefter avtog aktivitetsnivån något för att sedan stabiliseras på en något lägre nivå. Från utgången av första kvartalet i år har industriproduktionen i Estland ökat med 0,9 procent, säsongrensad. Det finns dock tecken på en avmattning. Den förhållandevis goda tillväxten på årsbasis beror främst på en god utveckling tredje kvartalet ifjol, därefter har de säsongrensade tillväxttalen dämpats. Mellan första och andra kvartalet var BNP-tillväxten 0,4 procent. Den ledande indikatorn har också minskat relativt kraftigt under första halvåret 2012 och ligger nu under sin långsiktiga trend för första gång sedan 2010, vilket kan indikera en avmattning för den ekonomiska utvecklingen framöver.

INTERNATIONELL UTBLICK

Arbetslöshet

Arbetsmarknaden har försämrats i stora delar av Europa under det senaste året. I Spanien, som länge har brottats med en svag arbetsmarknad, har läget blivit än mer ansträngt och i juni var arbetslösheten 3,6 procentenheter högre än samma månad året innan. I Italien ökade arbetslösheten med 2,7 procentenheter i årstakt, vilket var en betydligt kraftigare ökning än EU-genomsnittet på 0,9 procentenheter. I flera andra europeiska länder utvecklades dock arbetsmarknaden betydligt bättre, och sett på ett års sikt har Tyskland klarat sig bra med en minskning på 0,6 procentenheter.

I de nordiska länderna ligger arbetslösheten betydligt under EU-genomsnittet. Arbetslösheten i Finland minskade något i juni från samma månad året innan, medan den ökade svagt i Danmark, säsongrensat. Sverige har klarat sig bra och arbetslösheten var i juni med 7,5 procent oförändrad jämfört med juni i följ. Den norska arbetsmarknaden är klart starkast i Norden med en arbetslöshet på endast 3 procent.

I USA har arbetslösheten minskat under det senaste året och var i juli 0,8 procentenheter lägre än samma månad året innan. De senaste månaderna har den dock stigit, mellan april och juli ökade arbetslösheten med 0,2 procentenheter, säsongrensat.

Arbetslöshet

	Avser månad	procent av arbetskraften	Förändring från, %	
			Föreg mån	Motsv mån föreg år
EU	jun	10,4	0,0	0,9
Danmark	jun	8,0	0,2	0,5
Finland	jun	7,5	-0,1	-0,3
Italien	jun	10,6	0,2	2,7
Spanien	jun	24,8	0,1	3,6
Storbritannien	apr	8,1	0,0	0,3
Sverige	jun	7,5	-0,3	0,0
Tyskland	jun	5,4	-0,1	-0,6
Norge	apr	3,0	0,0	-0,4
USA	jul	8,3	0,1	-0,8
Japan	jun	4,3	-0,1	-0,3
OECD	jun	7,9	0,0	-0,1

Källa: OECD

EU-barometern

I augusti sjönk EU-kommissionens konjunkturbarometer kraftigt med 2,0 enheter till 87,0 för EU, vilket framför allt berodde på en försämring i stämningläget bland konsumenter. Bland de största medlemsländerna noterades Spanien och Storbritannien för de kraftigaste nedgångarna, medan stämningläget förbättrades något i Frankrike. Sveriges indikator var oförändrad på 100,7 från månaden innan. Industrins konfidensindikator minskade med 1,7 enheter, huvudsakligen på grund av en försämring i företagens produktionsförväntningar och bedömning av ordergången. Tjänsteindikatorn minskade med 1,0 enheter, efter en nedgång i samtliga av indikatorns komponenter. I övrigt försämrades stämningläget inom detaljhandeln och byggsektorn. Även konsumentförtroendet försämrades i samband med att oron för arbetslöshet ökade.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	-0,5	0,8	-0,5	1,4	0,3	0,4	-0,2	0,5
Förändr. 4 kv.	%	-0,9	1,5	-0,5	2,2	1,0	0,4	-0,2	1,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,2	-1,4	-2,5	0,6	-1,0	0,6	-0,9	-0,2
Förändr. 12 mån.	%	-4,4	-0,7	-4,3	2,7	-0,5	4,4	-1,9	1,5
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,1	-0,3	0,1	-0,5	0,4	-0,2	-0,4	-0,2
Förändr. 12 mån.	%	2,1	3,1	2,6	0,7	1,9	1,4	2,5	2,0
Arbetslöshet ⁵⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,2	-0,1	0,0	-0,3	-0,1	0,1	0,0	0,0
Förändr. 12 mån.	procentenheter	0,5	-0,3	0,3	0,0	-0,6	-0,8	0,9	-0,1
Kort ränta ⁶⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,04	0,50	0,86	1,10	0,50	0,32	0,50	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,19	-0,16	-0,10	-0,14	-0,16	0,03	-0,16	..
Lång ränta ⁷⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	1,10	1,55	1,64	1,33	1,24	1,53	3,25	..
Förändr. 12 mån.	procentenheter	-0,15	-0,21	-0,12	-0,12	-0,06	-0,09	-0,16	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Finland och OECD första kvartalet, övriga andra kvartalet 3) USA juli, OECD maj, övriga juni 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. OECD juni, övriga juli 5) Storbritannien april, USA juli, övriga juni 6) USA juni, övriga juli 7) Juli

Källa: OECD och Eurostat

Negativ utlåningstillväxt i euroområdet

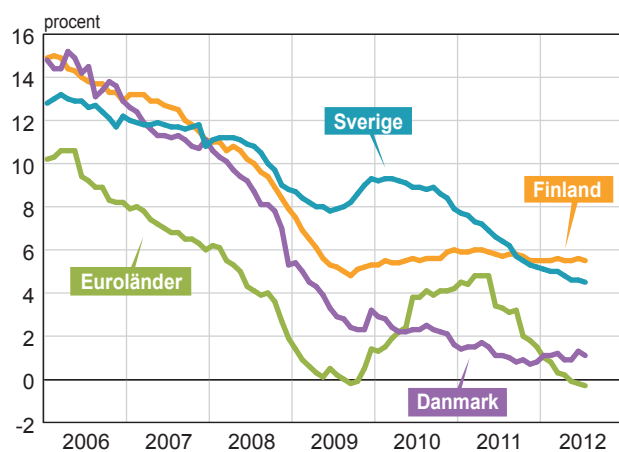
Kreditstillväxten har mattats i Sverige under de senaste två åren. I juli uppgick den årliga tillväxttakten på hushållens lån från monetära finansinstitut (MFI) till 4,5 procent, vilket är den lägsta ökningstakten på hela 2000-talet. Utlåningstillväxten toppade 2005–2006 med drygt 13 procent i årlig ökningstakt. Trenden har sedan dess varit nedåtgående med undantag för en uppgång i slutet av 2009 och början av 2010, som ledde till att en rad åtgärder för att dämpa kreditgivningen vidtogs. Riksbanken började höja räntan för att kyla ner marknaden och bolåneräntorna steg. Samtidigt infördes ett bolånetak som innebar att låntagarna endast fick låna upp till 85 procent av bostadens värde. Dessa åtgärder har bidragit till att tillväxttakten gått ner från drygt 9 procent till under 5 procent de två senaste åren.

Utlåningen inom euroområdet minskar

Sett i ett europeiskt perspektiv är dock utlåningstillväxten till svenska hushåll fortfarande hög. Tittar man på eurozonen som en helhet så hade medlemsländernas MFI vid utgången av juli en utlåning till hushåll i euroländer på 5 247 miljarder euro. Ett år tidigare var utlåningsstocken något större vilket innebär att tillväxttakten nu är negativ och ligger på -0,3 procent.

Utlåning till hushåll

Årlig tillväxttakt i procent

För att underlätta jämförelsen mellan länder är utlåningssiffrorna ej korrigerade för säsong- eller kalendereffekter. Uppgifterna är heller inte korrigerade för sålda eller värdepapperiserade lån utan utgår ifrån stockvärden. De avser total utlåning från MFI med hemvist i respektive land och för euroländerna räknas utlåning till hushåll inom hela eurozonen. För övriga länder räknas utlåning till hushåll i hemlandet, för Sveriges del alltså svenska hushåll. I samtliga fall handlar det om utlåning i nominella belopp och omräknat i lokal valuta.

Det råder stora skillnader mellan länderna inom eurozonen. Högst utlåningstillväxt har Slovakien med en tillväxttakt i juli på 8,8 procent. Finland ligger också högre än Sverige med en tillväxttakt på 5,5 procent. Utlåningstillväxten i Finland hade en nedåtgående trend fram till slutet av 2009 men har sedan stabiliserats och inte sjunkit mer, till skillnad från trenden i Sverige. Tyskland har haft en låg utlåningstillväxt under hela 2000-talet och i juli låg den på 1,4 procent.

På solklar sistaplats finns Irland där utlåningen till hushåll i juli var 16,7 procent lägre än i juli 2011. Landet drabbades 2008 av en bruten bostadsbubbla med stora prisfall på bostäder som följde. Krisen drabbade hushållen hårt och ledde till en bankkris där den irländska staten fick gå in och skjuta till kapital för att rädda banksektorn. Sedan 2008 har utlåningen till hushåll minskat med över 30 procent och nedgången fortsätter i hög fart.

I vårt södra grannland Danmark har trenden varit snarlik Sveriges med kraftigt sjunkande utlåningstillväxt t.o.m. 2009, en viss stabilisering 2010 och sedan en ny nedgång. Under det senaste året har dock lånetillväxten varit stabil och låg i juli på 1,1 procent vilket är precis samma takt som juli ifjol.

Utlåning till hushåll*

	Årlig tillväxttakt i procent	
	juli 2012	juli 2011
Euroländer		
Slovakien	8,8	11,7
Finland	5,5	5,7
Malta	5,0	6,0
Luxemburg	5,0	4,4
Frankrike	2,9	7,6
Cypern	2,8	6,5
Tyskland	1,4	0,5
Italien	-0,1	5,8
Österrike	-0,6	6,3
Nederländerna	-0,9	11,3
Slovenien	-1,7	6,5
Estland	-2,3	-2,6
Spanien	-3,1	-1,8
Portugal	-3,3	0,5
Belgien	-5,2	8,6
Grekland	-7,4	-1,1
Irland	-16,7	-7,7
Övriga		
Sverige	4,5	6,4
Danmark	1,1	1,1
Storbritannien**	-0,1	-2,7

* Inklusive hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO)

** Avser juni 2012 och juni 2011.

Källa: ECB, Danmarks Nationalbank, Bank of England och SCB

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i % från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2005=100	2 kv	114,7 ¹⁾	1,4 ¹⁾	2,3
Fast bruttoinvestering	volym	2005=100	2 kv	121,6 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	1,8
Hushållens konsumtion	volym	2005=100	2 kv	114,4 ¹⁾	0,4 ¹⁾	0,8
Tjänsteproduktion	volym	2005=100	jun	117,7 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	1,1
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		2 kv	4,8		-38
			1-2 kv	9,9		-34
Industri						
Produktion	volym	2005=100	jun	110,3	0 ¹⁾	1
			jan-jun	99,5		-3
Leveranser	volym	2005=100	jun	111,3	0 ¹⁾	-1
			jan-jun	100,5		-4
Orderingång	volym	2005=100	jun	108,2	0 ¹⁾	-2
			jan-jun	98,2		-5
Kapacitetsutnyttjande	%		2 kv	88,2 ¹⁾	0,0 ¹⁾²⁾	-0,3 ¹⁾²⁾
Investeringar (inkl. gruvindustri)	mdr kr		2 kv	20,1		4
			1-2 kv	39,1		2
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		jul	87,6	0 ¹⁾	-5
			jan-jul	694,6		-1
Varuimport	mdr kr		jul	83,9	1 ¹⁾	-1
			jan-jul	646,9		-2
Handelsnetto	mdr kr		jul	3,7		
			jan-jul	47,7		
Bytesbalans	mdr kr		2 kv	55,2		
			1-2 kv	122,0		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2005=100	jul	125,2 ¹⁾	0,3 ¹⁾	2,4
			jan-jul			2,5
Personbilsregistreringar, nya	st		jul	20 283	-1 ¹⁾	-6
			jan-jul	174 301		-9
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		aug	5 ⁴⁾	6 ⁴⁾	4 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	jul	313,2	-0,4	0,7
Nettoprisindex		1980=100	jul	264,5	-0,4	1,0
Producentprisindex		2005=100	jul	115,4	-1,1	-1,1
Exportprisindex		2005=100	jul	111,9	-1,5	-1,5
Importprisindex		2005=100	jul	113,1	-1,5	-2,9
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	jul	116,0	-1,1	-1,9
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	jul	119,0	-0,7	-0,9
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		jul	4 859	1,1 ¹⁾	1,0
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		jul	367	2,6 ¹⁾	2,3
därav heltidsstuderande	1 000-tal		jul	153	.. ¹⁾	31,9
Lediga platser	1 000-tal		jul	36		1,7
Lediga platser, kvarstående	1 000-tal		jul	35		2,0
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	jun	112,9		3,7
Timlön, industriarbetare	kr		jun	162,9		3,3
Finansmarknad						
Inlåning i MFI från icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		jul	2 983,3	0,9	16,7
Utlåning från MFI till icke-MFI ⁵⁾	mdr kr		jul	6 058,8	-0,3	6,2
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		aug	1,44	0,11 ²⁾	-0,73 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		aug	1,15	0,05 ²⁾	-0,55 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		jul	-17,5		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		30 aug	117,1	-0,5	-5,5

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, och köp av kapitalvaror 4) Nettotal för resp period 5) Monetära finansinstitut

Utgiv av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
 Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
 Tfn 08-506 940 00
 Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
 Redaktör: Thomas Bjurenvall
 Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2012-A06T11207_pdf (pdf)